

SPRAWOZDANIE

z działalności

Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

w 2009 r.

Warszawa, 17 marca 2010 r.

Spis treści:

1.1	PODSTAWY PRAWNE REGULUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM.....	4
1.2	WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE REGULUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM – ZARZĄDZENIA DYREKTORA CENTRUM.....	5
1.3	RADA CENTRUM.....	7
2	INFORMACJE NA TEMAT STRATEGICZNYCH PROGRAMÓW BADAŃ NAUKOWYCH I PRAC ROZWOJOWYCH.....	10
2.1	PROGRAM STRATEGICZNY <i>ZAAWANSOWANE TECHNOLOGIE POZYSKIWANIA ENERGII</i>	10
2.2	PROGRAM STRATEGICZNY <i>INTERDYSCIPLINARNY SYSTEM INTERAKTYWNEJ INFORMACJI NAUKOWEJ I NAUKOWO TECHNICZNEJ</i>	14
2.3	WNIOSKI	15
3	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI ZADAŃ CENTRUM O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST 1 USTAWY O NCBIIR	17
3.1	INICJATYWA EUREKA	18
3.2	PRZEDSIĘWZIĘCIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO <i>INICJATYWA TECHNOLOGICZNA I</i>	20
3.3	PRZEDSIĘWZIĘCIE INITECH	22
3.4	PROGRAM LIDER	24
3.5	PROJEKTY TYPU ERA-NET I ERA-NET PLUS	25
3.5.1	<i>ERA-NET MATERA+</i>	29
3.5.2	<i>ERA-NET ACENET</i>	30
3.5.3	<i>ERA-NET IB (Industrial Biotechnology)</i>	31
3.5.4	<i>ERA-NET NANOSCIENCE PLUS</i>	32
3.5.5	<i>CHIST-ERA</i>	33
3.5.6	<i>ERA-NET TRANSPORT II – ENT II</i>	34
3.5.7	<i>PV-ERA-NET</i>	34
3.5.8	<i>ERA-NET BIOENERGY</i>	35
3.5.9	<i>ERA-NET FENCO - Fossil Energy Coalition</i>	36
3.5.10	<i>ERA-NET PRIOMEDCHILD</i>	37
3.5.11	<i>ERA-NET NEURON - Network of EUROpean funding for Neuroscience research</i> 39	
3.5.12	<i>ERA-NET EuroNanoMed</i>	40
3.5.13	<i>ERA-NET EUROPOLAR</i>	41
3.5.14	<i>ERA-NET MARIFISH</i>	43
3.5.15	<i>ERA-NET CORNET II - Collective Research NETworking</i>	44
3.5.16	<i>ERA_NET MARTEC</i>	45
3.5.17	<i>ASPERA-2 - AStroParticle ERA-net</i>	46
3.5.18	<i>ASTRONET</i>	47
3.5.19	<i>NuPNET - ERA-NET for Nuclear Physics Infrastructures</i>	48
3.5.20	<i>ERA- Chemistry</i>	49

3.5.21	<i>ERA-NET MNT II</i>	50
3.6	WSPÓLNE INICJATYWY BADAWCZE NA BAZIE ART. 169 I 171 TWE W NCBiR.....	52
3.6.1	<i>Program AAL</i>	52
3.6.2	<i>JU ENIAC</i>	53
3.6.3	<i>Program EUROSTARS</i>	54
3.7	PROJEKTY BADAWCZE ZAMAWIANE	56
3.8	PRZYKŁADY EFEKTÓW UZYSKANYCH W RAMACH REALIZACJI PROJEKTÓW BADAWCZYCH ZAMAWIANYCH	57
3.9	PROJEKTY BADAWCZE ROZWOJOWE	61
3.9.1	<i>Projekty badawcze rozwojowe IV konkursu</i>	61
3.9.2	<i>Projekty badawcze rozwojowe VI konkursu</i>	62
3.9.3	<i>Podsumowanie</i>	63
3.10	PROGRAM WIELOLETNI PN. <i>POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I WARUNKÓW PRACY - I ETAP, OKRES REALIZACJI 2008 - 2010 ROK</i>	64
3.11	STRATEGICZNY PROJEKT BADAWCZY PT. <i>POLSKIE SZTUCZNE SERCE</i>	67
3.12	STRATEGICZNY PROJEKT BADAWCZY PT. <i>ZINTEGROWANY SYSTEM ZMNIEJSZENIA EKSPLOATACYJNEJ ENERGOCHŁONNOŚCI BUDYNKÓW</i>	67
4	BIURO CENTRUM	71
4.1	KOSZTY OBSŁUGI REALIZACJI ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ NCBiR W 2009 R.....	73
4.2	STAN ZATRUDNIENIA.....	73
4.3	REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO	74
5	PODSUMOWANIE	77

1 INFORMACJE OGÓLNE

Sprawozdanie sporządzone jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 września 2007 r. w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2007 r., Nr 162, poz. 1150).

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zwane dalej „Centrum”, jest państwową osobą prawną powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej i innowacyjnej państwa.

Misja

Wspieranie polskich jednostek naukowych oraz przedsiębiorstw w rozwijaniu zdolności do tworzenia i wykorzystywania rozwiązań opartych na wynikach badań naukowych, w celu nadania impulsu rozwojowego gospodarce i z korzyścią dla społeczeństwa.

Zadania Centrum określa art. 3 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 *ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*, zwanej dalej „ustawą o NCBiR”.

1.1 Podstawy prawne regulujące działalność Centrum

Podstawowym aktem prawnym regulującym działalność Centrum jest *ustawa z dnia 15 czerwca 2007 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2007 roku Nr 115, poz. 789).

Do w/w ustawy wydane zostały następujące akty wykonawcze:

- 1) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2007 r. *w sprawie wynagradzania pracowników Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2007 roku Nr 140, poz. 989),
- 2) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 2 sierpnia 2007 r. *w sprawie nadania statutu Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2007 roku Nr 149, poz. 1049),
- 3) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 sierpnia 2007 r. *w sprawie warunków i trybu realizacji przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zadań innych niż strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych* (Dz. U. z 2007 roku Nr 150, poz. 1066),
- 4) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 września 2007 r. *w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2007 roku Nr 162, poz. 1150),
- 5) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2007 r. *w sprawie miesięcznego wynagrodzenia Przewodniczącego oraz członków Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2007 roku Nr 162, poz. 1151),
- 6) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 maja 2008 r. *w sprawie konkursów na stanowisko Dyrektora i zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2008 r. Nr 95, poz. 603 – z późn. zm.),

7) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum

Brak rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu organizacji przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju badań naukowych i prac rozwojowych mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.

W zakresie realizacji zadań Centrum zastosowanie mają także odpowiednie przepisy ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2008 roku Nr 169, poz.1049) wraz z aktami wykonawczymi oraz przepisy regulujące gospodarkę finansową Centrum tj.:

- 1) ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 – z późn. zm.),
- 2) ustawa o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

1.2 Wewnętrzne akty normatywne regulujące działalność Centrum – zarządzenia Dyrektora Centrum

Ogółem, w 2009 r. Dyrektor Centrum wydał 28 zarządzeń regulujących i uprawniających działalność Centrum, wykaz przedstawiono w tabeli poniżej.

L.P.	NUMER ZARZĄDZENIA	DATA WYDANIA	TREŚĆ	UWAGI
1.	1/2009	12 stycznia	zarządzenie w sprawie dostępu do informacji publicznej w NCBiR	
2.	2/2009	14 stycznia	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie zasad podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników NCBiR	
3.	3/2009	19 stycznia	zarządzenie w sprawie zatrudniania i wynagradzania ekspertów do realizacji zadań finansowanych z budżetu UE	
4.	4/2009	30 stycznia	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie Regulaminu organizacyjnego Biura NCBiR	
5.	5/2009	5 marca	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie procedury udzielania pełnomocnictw i zawierania umów cywilnoprawnych w NCBiR	
6.	6/2009	9 marca	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów do spraw uszczegółowienia strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych	
7.	7/2009	28 kwietnia	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie określenia zasad podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników NCBiR	
8.	8/2009	24 czerwca	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	
9.	9/2009	24 czerwca	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie Regulaminu organizacyjnego Biura NCBiR	
10.	10/2009	24 czerwca	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia systemu monitorowania pomieszczeń NCBiR	
11.	11/2009	26 sierpnia	zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Zespołu Ekspertów dla Przedsięwzięcia IniTech	
12.	12/2009	2 września	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie procedury wyboru i wynagradzania ekspertów NCBiR	

13.	13/2009	13 września	zarządzenie w sprawie ustanowienia Interdyscyplinarnego Zespołu Ekspertów do spraw Projektów Międzynarodowych	
14.	14/2009	22 września	zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania z sieci teleinformatycznej w NCBiR	uchylone
15.	15/2009	25 września	zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych w NCBiR	
16.	16/2009	6 października	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie opisu czynności wykonywanych w ramach zarządzania strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych w NCBiR	
17.	17/2009	6 października	zarządzenie w sprawie ustalenia polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w NCBiR	
18.	18/2009	7 października	zarządzenie w sprawie ustalenia Zasad przeprowadzania kontroli projektów finansowanych i współfinansowanych przez NCBiR	
19.	19/2009	7 października	zarządzenie w sprawie procedury wyboru i wynagradzania ekspertów NCBiR	
20.	20/2009	3 listopada	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu pracy	
21.	21/2009	25 listopada	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia Interdyscyplinarnego Zespołu Ekspertów do spraw Projektów Międzynarodowych	
22.	22/2009	25 listopada	zarządzenie uchylające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania z sieci teleinformatycznej w NCBiR	
23.	23/2009	27 listopada	zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Zespołu Ekspertów dla Programu LIDER	
24.	24A/2009	1 grudnia	zarządzenie w sprawie powołania Komisji do spraw wyboru nieruchomości pod wynajem na potrzeby NCBiR	
25.	24/2009	7 grudnia	zarządzenie w sprawie ustanowienia Zespołu ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadań badawczych w ramach strategicznego projektu badawczego pt. <i>Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków</i>	
26.	25/2009	7 grudnia	zarządzenie w sprawie ustanowienia Zespołu ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadań badawczych w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>	
27.	26/2009	7 grudnia	zarządzenie w sprawie ustanowienia Zespołu ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadania badawczego w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji Naukowej i naukowo technicznej</i>	
28.	27/2009	8 grudnia	zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie procedury wyboru i wynagradzania ekspertów NCBiR	

Wewnętrzne akty normatywne regulujące działalność Centrum:

- 1) zarządzenie Nr 2/2007 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 2) *Opis czynności wykonywanych w ramach zarządzania strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* zatwierdzony przez Dyrektora Centrum 4 grudnia 2007 r. zaktualizowany zarządzeniem NR 27/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 14 listopada 2008 r.,

- 3) zarządzenie Nr 19/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 2 października 2008 r. w sprawie procedury wyboru i wynagradzania ekspertów Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

1.3 Rada Centrum

Na dzień 31 grudnia 2009 r. Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju liczyła 23 członków. W październiku 2009 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołał na swojego przedstawiciela w Radzie Centrum Pana prof. dr hab. Jacka Jadackiego - Kierownika Zakładu Semiotyki Logicznej w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego.

W 2009 r. odbyło się 12 posiedzeń Rady, w tym: posiedzenie na terenie Giełdy Papierów Wartościowych, dwa posiedzenia wyjazdowe oraz pięć posiedzeń przeprowadzonych na podstawie § 5 ust. 1 pkt 2 Regulaminu Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Tematem pierwszego wyjazdowego posiedzenia, które odbyło się w dniach 15-17 kwietnia 2009 r. w Katowicach podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego, były *Platformy i inicjatywy technologiczne*. Drugie wyjazdowe posiedzenie wspólne z Polskim Forum Akademicko-Gospodarczym odbyło się 16 października 2009 r. w Gdańsku w Politechnice Gdańskiej i dotyczyło oceny skuteczności oddziaływania ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej i ustaw pokrewnych.

W 2009 r. Rada podjęła 19 uchwał, wśród których:

- 1) trzy opiniujące proponowane zadania badawcze w strategicznym projekcie badawczym oraz strategicznych programach badań naukowych i prac rozwojowych
 - Uchwała Nr 1/2009 z dnia 21 stycznia 2009 r. w sprawie określenia proponowanych zadań badawczych służących realizacji strategicznego projektu badawczego pt. *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków* oraz warunków konkursu na wykonanie zadań badawczych
 - Uchwała Nr 4/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie określenia proponowanych zadań badawczych służących realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej* oraz warunków konkursu na wykonanie zadań badawczych
 - Uchwała Nr 5/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie określenia proponowanych zadań badawczych służących realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii* oraz warunków konkursu na wykonanie zadań badawczych
- 2) sześć opiniujących składy zespołów ekspertów do spraw związanych z: Przedsięwzięciem IniTech, projektami międzynarodowymi, programem LIDER oraz strategicznym projektem badawczym i strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych
 - Uchwała Nr 9/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów do spraw oceny wniosków złożonych w ramach Przedsięwzięcia IniTech

- Uchwała Nr 10/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie ustanowienia interdyscyplinarnego zespołu ekspertów do spraw projektów międzynarodowych
 - Uchwała Nr 11/2009 z dnia 23 września 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów do spraw oceny ofert złożonych w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*
 - Uchwała Nr 12/2009 z dnia 23 września 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów do spraw oceny ofert złożonych w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*
 - Uchwała Nr 13/2009 z dnia 23 września 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów do spraw oceny ofert złożonych w ramach strategicznego projektu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*
 - Uchwała Nr 15/2009 z dnia 3 listopada 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu ekspertów w Programie LIDER
- 3) opiniująca ustanowienie obserwatorów projektu strategicznego i programów strategicznych
- Uchwała Nr 14/2009 z dnia 23 września 2009 r. sprawie ustanowienia obserwatorów programów strategicznych pt.: *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii, Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej* oraz projektu strategicznego pt. *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*
- 4) wskazująca na konieczność zapewnienia w budżecie Centrum odpowiednich środków na realizację zadań statutowych
- Uchwała Nr 16/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie możliwości finansowania strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych
- 5) rekomendująca włączenie zadania związanego z realizacją projektu „Warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej” do strategicznego projektu badawczego pt. „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków”
- Uchwała Nr 18/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie włączenia projektu badawczo-wdrożeniowego pt. *Warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej* do strategicznego projektu badawczego pt. *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*
- 6) pięć opiniujących: projekty i zmiany planów finansowych Centrum na rok 2009 i 2010 oraz sprawozdanie z działalności Centrum w 2008 roku
- Uchwała Nr 2/2009 z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie zmiany w projekcie planu finansowego NCBiR na rok 2009
 - Uchwała Nr 3/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie Sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w 2008 roku

- Uchwała Nr 7/2009 z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie zmiany w projekcie planu finansowego NCBiR na rok 2009 wynikającej z dostosowania poszczególnych pozycji planu do Ustawy budżetowej
 - Uchwała Nr 8/2009 z dnia 3 lipca 2009 r. w sprawie zmiany w projekcie planu finansowego NCBiR na rok 2009 wynikającej ze zmniejszenia środków na naukę i ustalenia nowej kwoty dotacji celowej
 - Uchwała Nr 17/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie projektu planu finansowego NCBiR na rok 2010
- 7) wyrażająca opinię w sprawie konieczności wydania rozporządzenia o udzielaniu pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum
- Uchwała Nr 6/2009 z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie wniosku o wydanie rozporządzenia o udzielaniu pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum
- 8) wyrażająca uznanie Rady dla dokonań Zespołu pracowników Centrum
- Uchwała Nr 19/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie uznania dla zespołu pracowników Centrum

2 INFORMACJE NA TEMAT STRATEGICZNYCH PROGRAMÓW BADAŃ NAUKOWYCH I PRAC ROZWOJOWYCH

Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych to wysokobudżetowe przedsięwzięcia wskazane w **Krajowym Programie Badań Naukowych i Prac Rozwojowych (KPBNiPR)**.

Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych składają się z zadań badawczych, czyli projektów obejmujących badania naukowe i prace rozwojowe, których rezultatem będą rozwiązywanie konkretnych problemów technicznych, naukowych lub społecznych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o NCBiR Centrum zarządza realizacją strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych.

Realizacja strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych obejmuje w szczególności (zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy):

- 1) określanie zadań badawczych i warunków ich wykonania,
- 2) ogłaszanie konkursów na wykonanie zadań badawczych,
- 3) ocena i wybór ofert badawczych,
- 4) zawieranie umów na wykonanie zadań badawczych,
- 5) nadzór nad wykonaniem, odbiór, ocena i rozliczenie realizacji zadań badawczych.

Sposób organizacji badań naukowych i prac rozwojowych, zarządzanych i finansowanych przez Centrum, określają także art. 16-19 ustawy o NCBiR.

Centrum zlecono realizację dwóch strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych: *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii* oraz *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*.

W ramach realizacji wyżej wymienionych programów sformułowano zadania badawcze i warunki ich wykonania oraz opracowano dokumentację niezbędną do przeprowadzenia konkursów na wykonanie zadań badawczych. Dokumentacja ta obejmowała m.in.: ogłoszenia konkursowe, formularze oferty, regulamin przeprowadzania konkursów, katalog kosztów kwalifikowanych, formularze recenzji oferty, kartę oceny formalnej oferty oraz projekty umów na wykonanie zadania badawczego. Opracowano także wzory dokumentów służących sprawozdawczości merytorycznej i finansowej.

2.1 Program strategiczny *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*

Program mieszczący się w priorytetowym obszarze badawczym Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych pt. *Energia i infrastruktura*.

Celem programu jest opracowanie rozwiązań technologicznych, których wdrożenie przyczyni się do osiągnięcia założeń Strategii 3x20, zawartej w komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2007, która zakłada, że do 2020 r. w łącznym bilansie UE, w odniesieniu do 1990 r., należy:

- 1) poprawić efektywność energetyczną o 20%,
- 2) zwiększyć udział energii odnawialnej o 20%,
- 3) zredukować emisję CO₂ o 20%.

Program odpowiada postulatowi zawartemu w raportach końcowych Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Energii oraz Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Czystych Technologii Węglowych (styczeń 2008 roku). Program zawiera wyprzedzające badania naukowe, pozwalające na zdobycie wiedzy, doświadczenia technologicznego i krajowego know-how w zakresie nowych technologii pozyskiwania energii oraz ukierunkowany jest głównie na te wyniki badań naukowych, które mają największe szanse aplikacji i pełnego wdrożenia. Ekspozuje polskie specjalności naukowe i techno-logiczne, bazując na głównym surowcu paliwowym jakim jest i pozostaje węgiel, a także na alternatywnych źródłach energii.

W dniu 4 czerwca 2009 r. Dyrektor Centrum ogłosił konkurs na wykonanie czterech zadań badawczych w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt.: *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*. Informacje o konkursach zamieszczono w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym (Rzeczpospolita), w Biuletynie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. Sprawy nauki oraz na stronach internetowych Centrum i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Nabór ofert był przeprowadzany za pośrednictwem systemu OSF obsługiwane przez OPI.

Zadanie badawcze nr 1

Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin

Oczekiwane efekty:

- 1) Opracowanie dla warunków krajowych strategicznych kierunków rozwoju czystych technologii węglowych do zastosowań w energetyce, w tym bloków 50+,
- 2) Opracowanie dokumentacji technologicznej układów stanowiących podstawę do budowy krajowych instalacji demonstracyjnych wychwyty oraz bezpiecznego składowania CO₂ ze spalin,
- 3) Opracowanie metod, technologii i programów zwiększenia efektywności energetycznej i ekologicznej wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych oraz podwyższenie ich niezawodności i dyspozycyjności.

Zadanie badawcze nr 2

Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych wychwytem CO₂

Oczekiwane efekty:

Rozwój technologii spalania tlenowego w kotłach pyłowych i fluidalnych oraz zwiększenie sprawności procesu oksy-spalania tlenowego. W szczególności efektem końcowym winno być:

- 1) zademonstrowanie w skali pilotowej technologii oksy-spalania węgla kamiennego i brunatnego,
- 2) opracowanie dokumentacji technologicznej układów stanowiących podstawę do budowy krajowych instalacji demonstracyjnych oksy-spalania z wychwytem CO₂

Wyniki prac, w tym określenie priorytetowych kierunków rozwoju technologii węglowych, powinny umożliwić podjęcie strategicznych działań pozwalających na kształtowanie polityki energetycznej kraju zgodnej z polityką UE.

Zadanie badawcze nr 3

Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej

Oczekiwane efekty:

- 1) Opracowanie i weryfikacja w skali pilotowej procesów zgazowania powierzchniowego i podziemnego,
- 2) Opracowanie dla warunków krajowych strategicznych kierunków rozwoju czystych technologii węglowych wykorzystujących procesy zgazowania dla zastosowań w energetyce i chemii,
- 3) Opracowanie dokumentacji procesowej układów stanowiących podstawę do budowy krajowych instalacji demonstracyjnych obejmujących instalacje zgazowania powierzchniowego i podziemnego. Wyniki prac winny także określić priorytetowe kierunki rozwoju technologii węglowych i umożliwić podjęcie strategicznych decyzji pozwalających na kształtowanie polityki kraju w kierunku:
 - rozwoju czystych, węglowych technologii energetycznych,
 - dywersyfikacji bazy surowcowej dla przemysłu chemicznego,
 - zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez wykorzystanie produktów powstających w procesach zgazowania węgla.

Zadanie badawcze nr 4

Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw z biomasy, odpadów rolniczych i innych

Oczekiwane efekty:

- 1) Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw płynnych i energii elektrycznej oraz ciepła z biomasy odpadów rolniczych i innych,
- 2) Opracowanie instalacji pilotowych demonstrujących zastosowalność i opłacalność opracowanych technologii konwersji biomasy i odpadów na paliwa ciekłe oraz energię elektryczną i ciepło. Instalacje pilotowe powinny prezentować niezawodność, dyspozycyjność oraz łatwość w obsłudze. Ważnym parametrem będą również niskie nakłady inwestycyjne oraz koszty eksploatacji,
- 3) Opracowanie typoszeregów rozproszonych układów energetycznych.

Proces naboru ofert został zamknięty w dniu 15 września 2009 roku. Informacja o zakończonym procesie przyjmowania przez NCBiR ofert została przedstawiona publicznie na konferencji prasowej w dniu 2 września 2009 r.

Oferty, które uzyskały pozytywną ocenę formalną były przekazywane do oceny przez trzech recenzentów wybieranych zgodnie z obowiązującą w Centrum procedurą wyboru ekspertów (zarządzenie Nr 19/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 2 października 2008 r. - z późn. zm.). Każda oferta została oceniona przynajmniej przez jednego eksperta z zagranicy.

Zarządzeniem Nr 25/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r. Dyrektor Centrum, po zasięgnięciu opinii Rady Centrum, ustanowił zespół ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadań badawczych w ramach ww. programu badań naukowych i prac rozwojowych w składzie:

- **Prof. Jan Krysiński**, Politechnika Łódzka
- Paweł Olechnowicz, Grupa Lotos S.A.
- Konrad Jaskóła, Grupy Polimex – Mostostal S.A.
- Andrzej Schroeder, Elektrociepłownia Białystok S.A.
- Prof. Marek Samotyj, Electric Power Research Institute, Palo Alto, USA
- dr hab. Marzenna Weresa, Szkoła Główna Handlowa, Instytut Gospodarki Światowej
- dr Paweł Skowroński, Vattenfall Heat Poland SA
- Jerzy Grzybek, Agencja Rozwoju Przemysłu, Oddział w Katowicach
- Arkadiusz Krężel, Rada Nadzorcza Impexmetal – Boryszew
- Obserwator z ramienia Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – **gen. prof. Zygmunt Mierczyk**

Podsumowanie prac Zespołu Ekspertów

Efektom pracy zespołów ekspertów do spraw oceny ofert były listy rankingowe ofert, stanowiące podstawę do podjęcia przez Dyrektora Centrum decyzji o finansowaniu danego zadania, i tak:

- **Zadanie badawcze nr 1** *Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin* jako najlepszą uznano ofertę złożoną przez Politechnikę Śląską, Wydział Inżynierii Środowiska - lidera konsorcjum naukowo przemysłowego, dofinansowanie Centrum **70 mln zł**
- **Zadanie badawcze nr 2** *Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych wychwytem CO₂* jako najlepszą uznano ofertę złożoną przez Politechnikę Częstochowską, Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska - lidera konsorcjum naukowo przemysłowego, dofinansowanie Centrum **80 mln zł**
- **Zadanie badawcze nr 3** *Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej* jako najlepszą uznano ofertę złożoną przez Akademię Górniczo-Hutniczą Wydział Energetyki i Paliw, Wydział Górnictwa i Geoinżynierii, Wydział Zarządzania - lidera konsorcjum naukowo przemysłowego, dofinansowanie Centrum **80 mln zł**

- **Zadanie badawcze nr 4** *Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych.* Rekomendacji do finansowania udzielono ofercie Instytutu Maszyn Przepływowych, dofinansowanie Centrum **70 mln zł**

Łączny budżet zaplanowany na dofinansowanie wszystkich zadań przez kolejnych 60 miesięcy wynosi **300 mln zł**.

Włączenie w zbiór kryteriów finalnej oceny ofert zarówno zobowiązania wykonawców do uzyskania praktycznych efektów pracy (do demonstracji opracowanych technologii w skali pilotowej włącznie), jak i udziału podmiotów przemysłowych angażujących własne środki finansowe na rzecz realizacji poszczególnych zadań spowodował z jednej strony integrację najlepszych polskich zespołów badawczych wokół poszczególnych zadań jak również wejście w skład konsorcjów naukowo-przemysłowych najpoważniejszych firm sektora energetycznego z wkładem finansowym sięgającym do 40 mln zł.

Po zakończeniu procedury odwoławczej zostaną zawarte umowy na wykonanie w/w zadań.

2.2 Program strategiczny *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*

Program mieszczący się w priorytetowym obszarze badawczym Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych pt. *Spółczesność w warunkach bezpiecznego, przyspieszonego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.*

Cele programu:

- 1) zbudowanie sieciowego systemu informacyjnego dla nauki, techniki i dziedzictwa kulturowego w Polsce,
- 2) budowa interdyscyplinarnego systemu informacji naukowej i naukowo-technicznej ma obejmować opracowanie opartych na technikach informatycznych i telekomunikacyjnych, metod i narzędzi do integracji istniejących zasobów infrastrukturalnych i treściowych i ich rozbudowy.

Oczekiwane efekty:

- funkcjonujący zintegrowany system informatyczny umożliwiający akwizycję wiedzy z rozproszonych i heterogenicznych baz danych,
- wielofunkcyjne repozytorium danych źródłowych, dedykowane do bezpiecznego, długoterminowego przechowywania i udostępniania cyfrowych obiektów źródłowych,
- uniwersalna, otwarta platforma repozytoryjna, hostingowa i komunikacyjna, umożliwiająca eksploatację własnego oprogramowania aplikacyjnego i udostępnianie informacji i usług za pomocą serwerów organizacji hostingowej(ych).

W dniu 4 czerwca 2009 r. Dyrektor Centrum ogłosił konkurs na wykonanie zadania badawczego w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt.: *Utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowi i komunikacyjnej dla sieciowych zasobów wiedzy dla nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy*. Informacja o konkursie została zamieszczona w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym (Rzeczpospolita), w Biuletynie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. Sprawy nauki oraz na stronach internetowych Centrum i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Nabór ofert był przeprowadzany za pośrednictwem systemu OSF obsługiwane przez OPI.

Proces naboru ofert został zamknięty w dniu 15 września 2009 roku. Informacja o zakończonym procesie przyjmowania przez NCBiR ofert została przedstawiona publicznie na konferencji prasowej w dniu 22 września 2009 r.

Oferty, które uzyskały pozytywną ocenę formalną były przekazywane do oceny przez trzech recenzentów wybieranych zgodnie z obowiązującą w Centrum procedurą wyboru ekspertów (zarządzenie Nr 19/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 2 października 2008 r. (z późn. zm.)). Każda oferta została oceniona przynajmniej przez jednego eksperta mieszkającego za granicą.

Zarządzeniem Nr 26/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r. Dyrektor Centrum, po zasięgnięciu opinii Rady Centrum, ustanowił zespół ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadania badawczego w ramach w/w programu w składzie:

- **dr inż. Wacław Iszkowski**, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Prezes
- dr inż. Olaf Gail, Ośrodek Przetwarzania Informacji
- Prof. Wiesław Długokęcki, Uniwersytet Gdański Wydział Historyczny
- Prof. dr Jerzy Jaromczyk, University of Kentucky, Computer Science Department
- dr inż. Marek Hołyński, Instytut Maszyn Matematycznych, Dyrektor
- Obserwator z ramienia Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - **Prof. dr hab. Tomasz Żylicz**

Stan prac Zespołu Ekspertów

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. Zespół Ekspertów nie zakończył prac mających na celu przedstawienie Dyrektorowi Centrum rekomendacji w stosunku do trzech ofert przedstawionych przez konsorcja.

Łączny budżet zaplanowany na finansowanie zadania w ramach w/w programu przez 36 kolejnych miesięcy wynosi 60 mln zł

2.3 Wnioski

Centrum z uwagi na trwające, wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku, procedury ostatecznego wyłaniania wykonawców oraz przygotowania umów na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o NCBiR w 2009 r. Centrum:

- nie przekazało środków finansowych bezpośrednio na realizację zadań w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych,
- nie zawarło umów na wykonanie zadań badawczych,
- nie uzyskało praw własności przemysłowej, powstałych w wyniku realizacji zadań badawczych oraz żadnych przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw.

Dla zleconych Centrum w końcu 2008 r. programów strategicznych z uwagi na poprzedzające ich ustanowienie działania podjęte przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a w szczególności wykonane analizy powołanych w tym celu Zespołów Interdyscyplinarnych uznano za nieuzasadnione przeprowadzenie dodatkowej analizy ex-ante dla tych programów. Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Centrum zobowiązane jest do prowadzenia systematycznej ewaluacji efektów **realizowanych programów** badań naukowych i prac rozwojowych oraz oceny ich wpływu na rozwój nauki i gospodarki. Oznacza to, iż ewaluacja programów będzie możliwa dopiero po rozpoczęciu procesu realizacji zadań badawczych w ramach programów strategicznych.

3 INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI ZADAŃ CENTRUM O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST 1 USTAWY O NCBiR

W 2009 r. Centrum wspierało komercjalizację wyników badań naukowych i prac rozwojowych przede wszystkim w ramach konkursu na projekty w programie **IniTech** a także, zarządzania i finansowania realizacji Przedsięwzięcia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Inicjatywa Technologiczna I*, obejmującego finansowanie projektów o charakterze aplikacyjnym, a także prac przygotowujących wyniki projektów do wdrożenia. Zadania związane ze wsparciem procesu komercjalizacji było także realizowane poprzez prowadzenie przez Centrum innych rodzajów projektów, których efektem będzie uzyskanie wyników o potencjale wdrożeniowym, tj. np. projektów badawczych zamawianych, projektów Eureka, Eurostars czy też projektów strategicznych.

W 2009 r. trwały prace nad przygotowaniem do uruchomienia nowych programów z zakresu komercjalizacji i innych form transferu technologii, m.in. opracowana została wstępna koncepcja modułowego Programu Centrum pod roboczą nazwą *Sieć Branżowych Brokerów Technologii (SBBT)*. Do przygotowania założeń tego Programu wykorzystano podejście systemowe mające na celu kompleksowe wspieranie realizacji przedsięwzięć polegających na wykorzystaniu wyników badań stosowanych w gospodarce. Program oparty jest na trzech filarach, odpowiadających głównym celom i obszarom wsparcia, których finansowanie planuje Centrum poprzez realizację kolejnych modułów Programu SBBT, uruchamianych od 2010 roku. Są to:

- rozwój kompetencji i profesjonalizacja zawodu brokera/menedżera technologii
- realizacja, z udziałem profesjonalnych brokerów/menedżerów technologii, projektów z zakresu komercjalizacji wyników badań i innych form transferu technologii do gospodarki, podejmowanych przez jednostki naukowe lub przedsiębiorstwa

Rozwój powiązań sieciowych profesjonalnych brokerów/menedżerów współpracujących z Centrum w obszarze transferu technologii i komercjalizacji wyników badań (system akredytacji SBBT), w szczególności stanowiących rezultaty programów strategicznych, projektów rozwojowych i projektów zamawianych, finansowanych przez Centrum.

Przygotowane zostały założenia modułu szkoleniowego, stanowiącego element pierwszego filaru Programu SBBT. Planowane jest również zorganizowanie szkoleń wzorowanych na metodologii i programie merytorycznym, wypracowanym w ramach projektu CERT-TTT-M w 6. Programie Ramowym jako podstawa przyszłej, europejskiej certyfikacji kompetencji brokerów/menedżerów transferu technologii.

Opracowane zostały główne założenia modułu dotyczącego realizacji projektów z zakresu komercjalizacji wyników badań do gospodarki (robocza nazwa - projekty **BroTech**), stanowiącego element drugiego filaru Programu SBBT. Projekty te zakładają ścisłą współpracę jednostki naukowej lub przedsiębiorstwa z brokerem/menedżerem technologii wykonującym usługi doradcze w zakresie innowacji i wsparcia innowacji, w szczególności usługi związane z transferem technologii, a jednocześnie pełniącego rolę lidera przedsięwzięcia, zarządzającego projektem.

Ponadto, przygotowano koncepcję i założenia Programu Centrum wspierającego międzysektorową mobilność naukowców (robocza nazwa - **KadTech**). Głównym założeniem programu jest wsparcie zatrudnienia wysoko wykwalifikowanego personelu badawczego w przedsiębiorstwach, które realizują innowacyjne przedsięwzięcia. Wsparcie będzie polegało na dofinansowaniu zatrudnienia przede wszystkim pracowników naukowo-badawczych i absolwentów studiów inżynierskich (również doktorów), których kompetencje ściśle odpowiadają zapotrzebowaniu przedsiębiorstwa na rozwiązanie konkretnych problemów technicznych, opracowanie innowacji, itp. Ogłoszenie pierwszych konkursów nastąpi w 2010 roku.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuowało również wszystkie zadania przekazane w trybie art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, w poprzednich latach przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

3.1 Inicjatywa EUREKA

Inicjatywa Eureka została ustanowiona w 1985 r. podczas Konferencji Ministrów 17. państw europejskich oraz przedstawicieli Komisji Wspólnot Europejskich.

Celem Inicjatywy jest zwiększanie nowoczesności, produktywności i konkurencyjności przemysłu europejskiego tak, aby możliwe było podjęcie działań zmierzających do zachowania pozycji w kluczowych dziedzinach na rynkach światowych. Rządy państw członkowskich zobowiązywały się do promowania i wspierania współpracy „ponad granicami” pomiędzy pochodzącymi z różnych krajów partnerami przemysłowymi i instytucjami badawczymi realizującymi wspólne przedsięwzięcia – projekty EUREKI.

Projekt może uzyskać statusu projektu EUREKI, jeśli spełnia następujące kryteria:

- idea projektu pochodzi z instytucji badawczej lub przemysłu (*bottom-up approach*),
- celem projektu jest opracowanie i wdrożenie lub znaczące ulepszenie istniejącej technologii produkcyjnej, wdrożenie nowego produktu lub usługi,
- rezultaty projektu mają szansę zaistnieć na rynku międzynarodowym,
- projekt jest realizowany przez co najmniej 2 partnerów z 2 różnych państw członkowskich EUREKI,
- rezultaty projektu mogą być wykorzystane tylko dla celów cywilnych.

NCBiR dofinansowuje udział partnerów polskich w szeregu projektów EUREKI.

Projekty są realizowane w dziedzinie elektroniki, zwłaszcza informatyki i telekomunikacji, technologii żywności, techniki medycznej oraz energetyki (biopaliwa) a ich wyniki będą miały znaczący wpływ na jakość życia społeczeństwa.

W skład międzynarodowych konsorcjów wchodzi jednostki o uznanej pozycji w obszarze badań:

- Department of Nanoscience, Delft University of Technology – *E! 4101 Dynamic Blue*
 - Lab-STICC – Université de Brest – *EURYPIDES IMICIMO*
 - Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule. Chalmers Tekniska Högskola AB, Aalborg University, Valtion Teknillinen Tutkimuskeskus, ... - *CELTIC, WINNER+*
- oraz znane firmy przemysłowe:
- Asml Netherlands B.V.- *E! 4101 Dynamic Blue*,
 - Thales Systèmes Aéroportés SA – *EURYPIDES IMICIMO*,
 - Fuchosa, SI, TRW Automotive, Lucas Varity GmbH – *E! 4070 CIDAF*,
 - Alcatel-Lucent Telecom Ltd, Nokia Corporation, Nokia Siemens Network, France Telecom, Italia Telecom, Telefonica – *CELTIC, WINNER+*

Działania NCBiR w ramach Inicjatywy EUREKA w 2009 r.

W 2009 r. w Centrum złożono 17 wniosków na realizację 10 projektów EUREKI. W dniu 10 sierpnia 2009 r. Dyrektor Centrum, po uzyskaniu opinii Rady Centrum, ustanowił Inter-dyscyplinarny Zespół ds. Projektów Międzynarodowych, w którego kompetencjach jest m.in. rekomendowanie do finansowania projektów EUREKI. Od dnia jego powołania, Zespół przedstawił Dyrektorowi Centrum rekomendacje w odniesieniu do 7 projektów tej inicjatywy. Zawarto 10 umów na realizację 9 projektów EUREKI, w tym 8 projektów zgłoszonych do NCBiR w 2008 r. Środki przekazane na realizację umów o dofinansowanie projektów zawartych w 2009 r. to **1 639 988,00 zł** (wypłacono 100 % środków zaplanowanych w 2009 r. na nowe projekty).

W roku 2009 w Centrum kontynuowało monitorowanie i prowadzenie całości działań związanych z finansowaniem i rozliczaniem **7 projektów EUREKI** (umowy o dofinansowanie projektów podpisane w 2008 r.). Na wniosek beneficjentów podpisano **8 aneksów** do umów na realizację projektów, nie rozwiązano **żadnej umowy**. W ramach nadzoru nad realizacją projektów EUREKI przeprowadzono **kontrole** w miejscu realizacji projektów na próbie **6 projektów**.

Do dnia 31 grudnia 2009 r. zakończono realizację **2 projektów**. W roku 2009 przekazano środki finansowe w wysokości **657 847,00 zł** wykonawcom **projektów** spełniających, warunki umożliwiające dokonanie płatności (wypłacono 36,29% środków zaplanowanych na 2009 roku).

Inicjatywa wspólnej polsko-ukraińskiej prezydencji w inicjatywie EUREKA 06.2012 – 06.2013

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju podjęło ze stroną ukraińską wysiłki zmierzające do objęcia przewodnictwa w ramach inicjatywy EUREKA. Planowany okres przewodnictwa to 12 miesięcy począwszy od czerwca 2012 r.

Partnerem instytucjonalnym po stronie ukraińskiej jest Ministerstwo Edukacji i Nauki odpowiedzialne za wdrażanie EUREKI na Ukrainie natomiast Ministerstwo Nauki

i Szkolnictwa Wyższego poparło ideę wspólnej prezydencji oraz wskazało NCBiR jako instytucję odpowiedzialną za jej przygotowanie i przeprowadzenie w ramach prowadzenia całości działań związanych z udziałem polskich partnerów w inicjatywie EUREKA.

W wyniku wstępnych konsultacji pomiędzy stroną polską i ukraińską powołano Grupę Roboczą, której celem jest opracowanie planu przygotowania oraz realizacji zadań wynikających z przewodniczenia EURECE. W chwili obecnej trwają negocjacje ze stroną ukraińską zmierzające do podjęcia formalnej decyzji o objęciu prezydencji oraz zgłoszenia chęci Polski i Ukrainy do władz EUREKI.

3.2 Przedsięwzięcie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Inicjatywa Technologiczna I*

Przedsięwzięcie „Inicjatywa Technologiczna I” jest programem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ogłoszonym na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach finansowania nauki w 2007 roku przejętym do realizacji przez Centrum. Celem Przedsięwzięcia jest rozwój nowych produktów i technologii w oparciu o polskie osiągnięcia naukowo-techniczne. **Program ukierunkowany jest na wzrost innowacyjności opartej na polskim potencjale intelektualnym poprzez dofinansowanie ciekawych pomysłów proinnowacyjnych, które charakteryzują się możliwością wdrożenia i komercjalizacji.**

Program jest adresowany do przedsiębiorców, w szczególności prowadzących firmy małej i średniej wielkości oraz do zespołów badawczych, które są bezpośrednio powiązane z działalnością przemysłową.

Program składa się z dwóch modułów – fazy A i B. Pierwszy adresowany jest do przedsiębiorców i jednostek naukowych zajmujących się innowacyjnymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

W ramach fazy A udzielane jest przez NCBiR wsparcie na:

- projekty badawcze
- projekty celowe
- przedsięwzięcia innowacyjne prowadzone z wykorzystaniem wyników badań naukowych i prac rozwojowych. W ramach wspierania przedsięwzięć innowacyjnych możliwe jest finansowanie prac przygotowawczych niezbędnych do wdrożenia wyników B+R obejmujących m.in. ochronę własności przemysłowej, przygotowanie dokumentacji technicznej, opracowanie niezbędnych procedur np. kontroli jakości, badania rynku, certyfikację.

Faza B przygotowana została z myślą o osobach prawnych zajmujących się wspieraniem przenoszenia wyników badań do praktyki gospodarczej, np. centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości, a także firmy zajmujące się brokerstwem technologicznym.

W ramach fazy B wsparcie NCBiR udzielane jest na:

- przygotowanie analizy biznesowej projektu B+R, zawierającej elementy niezbędne do oceny potencjału komercyjnego projektu, o którym mowa w fazie A,

- wyszukanie przedsiębiorcy, który wyrazi gotowość wdrażania wyników projektu B+R w przypadku, gdy nie istnieje podmiot mający wdrażać wyniki tego projektu,

Beneficjenci programu wykonują zadania zarówno w fazie (A i B) lub w ramach jednej z dwu faz (A albo B), (45 % zadań jest wykonywana przez przedsiębiorców).

W roku 2009 w Centrum kontynuowało monitorowanie i prowadzenie całości działań związanych z finansowaniem i rozliczaniem **148 projektów** zgodnie z obowiązującymi w Centrum procedurami. Centrum przyjęło **32** raporty po fazie A i **35** raportów końcowych. Na wniosek beneficjentów podpisano **114 aneksów** do umów na realizację projektów oraz rozwiązano **5 umów** z powodu braku postępów w realizacji zadań. Do dnia 31 grudnia 2009 r. wykonawcy zakończyli realizację **35 projektów**.

W roku 2009 przekazano środki finansowe w wysokości **63 453 831,82 zł** wykonawcom **139 projektów** spełniających, warunki umożliwiające dokonanie płatności (wyplacono 91,52% środków zaplanowanych na 2009 r.).

Centrum przygotowało zbiorcze zestawienie dotyczące projektów Inicjatywy Technologicznej I oraz sprawozdanie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na temat udzielonej pomocy publicznej w 2009 r.

Przykłady efektów uzyskanych w ramach realizacji projektów Inicjatywy Technologicznej I

- 1) Branżowy Ośrodek Badawczo – Rozwojowy Maszyn Elektrycznych KOMEL wykonał projekt *Elektryczny napęd statku powietrznego – paralotnia*. Uzyskane dofinansowanie: 1 263 700 zł.

Efekty realizacji projektu są zgodne z założonymi celami. W ramach projektu zaprojektowano elektryczny układ napędowy motolotni, zaprojektowano i wykonano silnik elektryczny o parametrach spełniających wymagania napędzanego urządzenia (moc, prędkość obrotowa, minimalizacja masy), opracowano sposób sterowania przekształtnika częstotliwości i jego oprogramowanie, zbudowano i przetestowano model napędu oraz napędy prototypowe. Uzyskane rezultaty zostaną wykorzystane do opracowania w przyszłości napędów elektrycznych ultralekkich samolotów treningowych (ULM).

- 2) Instytut Nafty i Gazu wykonał projekt *Opracowanie systemu oceny stanu technicznego i analiza ryzyka dla dystrybucji sieci gazowych*. Uzyskane dofinansowanie: 338 060 zł

W wyniku realizacji projektu opracowano system oceny stanu technicznego i analizy ryzyka dla dystrybucyjnych sieci gazowych. Uzyskano nowoczesne narzędzie do programowe do wspomagania pracy analityków bezpieczeństwa funkcjonowania gazociągów, który ułatwia procesy kwalifikowania gazociągów do remontów, napraw, dodatkowych inspekcji, a także do modernizacji i rozbudowy.

Opracowany model oceny ryzyka zaimplementowano na wybranych gazociągach użytkowych w warunkach polskich u operatorów sieci dystrybucyjnych gazu ziemnego: Mazowiecka Spółka Gazownictwa, Górnośląska Spółka Gazownictwa, Karpacka Spółka Gazownictwa.

Analizy oceny ryzyka przeprowadzono na obiektach gazociągowych wszystkich poziomów ciśnieniowych.

Wdrożenie do praktyki eksploatacyjnej, opracowanego systemu przyczyni się do podniesienia efektywności i konkurencyjności oraz jakości zarządzania bezpieczeństwem dystrybucyjnych sieci gazowych w Polsce.

- 3) Wydział Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej wykonał projekt *Nowoczesny serwonapęd z silnikiem synchronicznym prądu przemiennego PMSM ze sterowaniem adaptacyjnym*. Uzyskane dofinansowanie: 335 300 zł

Opracowano nowoczesne serwonapędy z silnikami synchronicznymi prądu przemiennego PMSM, z układem sterowania opartym na procesorze sygnałowym, zasilanych z sieci trójfazowej prądu przemiennego 3x400 V, o mocach rzędu 8 kW. Uzyskano dwa układy sterowników prototypowych oraz dokumentacji technicznej – sprzętowej i programowej.

Wyniki przedstawione w raporcie końcowym z realizacji projektu wskazują na możliwości wdrożenia opracowanego sterownika do produkcji.

- 4) Laboratorium Badań Materiałów dla Przemysłu Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej wykonało projekt *Opracowanie i wdrożenie procedur określonych wymogami akredytacyjnymi uznanymi przez światowy przemysł lotniczy w Laboratorium Badań Materiałów dla Przemysłu Lotniczego w ramach Inicjatywy Technologicznej I*. Uzyskane dofinansowanie: 454 500 zł

Efektem realizacji projektu jest wprowadzenie systemu zarządzania jakością i potwierdzenie jego zgodności z normami PN-EN, ISO/IEC 17 025. Laboratorium Badań Materiałów dla Przemysłu Lotniczego uzyskało akredytację wymaganą przez światowy przemysł lotniczy, czyli świadectwo akredytacji NADCAP z 3 marca 2009 r. wydane przez światową jednostkę certyfikującą Performance Review Institute.

3.3 Przedsięwzięcie *IniTech*

W ramach przedsięwzięcia realizowanego na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 4242), w Centrum zrealizowano następujące działania:

- zorganizowano spotkania informacyjne podczas których przeprowadzono badanie ewaluacyjne w zakresie barier współpracy i oczekiwanych efektów realizacji projektów wśród potencjalnych Beneficjentów Programu: w czerwcu i lipcu 2009r., w których uczestniczyło ok. 260 osób,
- przeprowadzono nabór wniosków, za pomocą systemu OSF, w terminie **15 kwietnia – 15 lipca 2009 r.** w trakcie którego złożonych zostało **180 wniosków**,
- przeprowadzono ocenę formalną wniosków, łącznie z zaopiniowaniem przez MNiSzW prawidłowości wywiązywania się kierownika zespołu mającego realizować fazę badawczą lub fazę przygotowań do wdrożenia oraz wnioskodawcy z zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę w okresie ostatnich 5 lat, zgodnie z

par. 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie Przedsięwzięcia *IniTech*.

Spośród 180 wniosków, na łączną kwotę 520 mln zł, 45 % wniosków zostało złożone przez przedsiębiorstwa (mikro 16 %, małe 29 %, średnie 10 %, duże 25 %), 31 % jednostki naukowe a 24 % konsorcja naukowo-przemysłowe.

Zespół ekspertów, ustanowiony przez Dyrektora Centrum w trybie określonym w art. 11 ust. 2 ustawy o Centrum przeprowadził wstępną ocenę wniosków, zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie Przedsięwzięcia *IniTech*. Skład Zespołu ekspertów:

- prof. Henryk Górecki, Politechnika Wrocławska – Przewodniczący Zespołu
- Agnieszka Sito, Centrum Innowacji Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu przy Uniwersytecie Jagiellońskim,
- dr Jerzy Cieślak, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie,
- dr Mirosław Grudzień, VIGO System w Ożarowie Mazowieckim,
- prof. Leszek R. Jaroszewicz, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie,
- prof. Jarosław Mizera, Politechnika Warszawska,
- prof. Andrzej Napieralski, Politechnika Łódzka,
- Czesław Popławski, Zespół Rzeczników Patentowych i Biura Transferu Technologii przy Politechnice Gdańskiej,
- Tomasz Pyrc, Centrum Transferu Technologii Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie,
- Andrzej Rybka, Biuro Stowarzyszenia Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego *Dolina Lotnicza* w Rzeszowie,
- Jerzy Szymura, Stowarzyszenia Firm Autostrady Nowych Technologii w Katowicach,
- prof. Marian Zgoda, Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Wnioski po pozytywnej wstępnej ocenie merytorycznej dokonanej przez Zespół Ekspertów przekazano do oceny przez recenzentów wybieranych zgodnie z obowiązującą w Centrum procedurą wyboru ekspertów, (Zarządzenie Nr 19/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 2 października 2008 r. z późn. zm.). Na podstawie rekomendacji Zespołu Ekspertów Dyrektor Centrum podjął decyzję o dofinansowaniu **70 projektów** będących przedmiotem wniosków w konkursie *IniTech* **na łączną sumę 171 382 729 zł** oraz o przyznaniu dofinansowania usług doradczych w zakresie innowacji dla 13 wniosków **na łączną sumę 205 618 zł**.

Po zakończeniu procedury odwoławczej zostaną zawarte umowy z laureatami konkursu.

3.4 Program LIDER

W ramach swojej działalności statutowej – wspierania rozwoju kadry naukowej – Centrum przygotowało i ogłosiło konkurs w ramach **Programu LIDER**. Program LIDER jest oryginalnym przedsięwzięciem Centrum i ma na celu wsparcie młodych naukowców w tworzeniu zespołów badawczych. Realizowany jest na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o NCBiR (wspieranie rozwoju kadry naukowej, w szczególności udziału młodych naukowców w realizacji programów badawczych).

Rezultatem realizacji programu będzie m.in. poszerzenie kompetencji młodych naukowców w samodzielnym planowaniu, zarządzaniu oraz kierowaniu zespołem badawczym poprzez realizację projektów badawczych o **charakterze aplikacyjnym**. Program adresowany jest do osób, które:

- posiadają stopień doktora uzyskany po 30 września 2005 r. (w przypadku udokumentowanego korzystania z urlopu wychowawczego po 30 września 2003 r.)
- są autorami publikacji w renomowanych czasopismach,
- brały udział w co najmniej 1 projekcie badawczym w roli kierownika lub wykonawcy,
- pozyskają do współpracy jednostkę naukową w Polsce, jako jednostkę goszczącą, która zatrudni Lidera oraz zespół badawczy w celu realizacji projektu,
- posiadają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu w Polsce.

W ramach Programu finansowane są projekty o maksymalnym budżecie do 1 mln zł.

Pierwszy konkurs na projekty w ramach Programu LIDER został ogłoszony w dniu **1 lipca 2009 r.** Nabór wniosków trwał do **30 września 2009 r.**

Blisko 43% wniosków pochodziło z zakresu nauk inżynierskich i technicznych, 31% z nauk przyrodniczych, nauki humanistyczne i rolnicze stanowiły odpowiednio 7% i 5% wszystkich nadesłanych do NCBiR wniosków. Najliczniejsza grupa wnioskodawców pochodziła z województwa mazowieckiego (Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski, jednostki PAN) i małopolskiego (Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, jednostki PAN). Jednostką goszczącą w przeważającej liczbie przypadków były uczelnie publiczne.

Spośród 202 wniosków, które wpłynęły w wymaganym terminie na konkurs w ramach Programu LIDER, 199 zostało ocenione pozytywnie pod względem formalnym.

Dyrektor Centrum, po zasięgnięciu opinii Rady Centrum, ustanowił Zespół ekspertów ds. Programu wspierającego rozwój kadry naukowej – LIDER, w składzie:

- **Prof. dr hab. inż. Stanisław Bielecki**, Rektor Politechniki Łódzkiej - rekomendacja KRPUT
- Prof. dr hab. Andrzej Twardowski, Instytut Fizyki Doświadczalnej, Uniwersytet Warszawski - rekomendacja KRASP
- Prof. dr hab. Robert Hołyst, Wicedyrektor Instytutu Chemii Fizycznej PAN – rekomendacja PAN
- Doc. dr inż. Stanisław Wierzbicki, Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie – rekomendacja Rady Głównej JBR

- Prof. dr hab. Lucjan Pielą, Wydział Chemii, Uniwersytet Warszawski – rekomendacja FNP
- Prof. dr hab. Tomasz Szapiro, Szkoła Główna Handlowa – rekomendacja Przewodniczącego KRUE
- Dr hab. Radosław Markowski, Profesor Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej – rekomendacja SWPS
- Mgr inż. Piotr Harnatkiewicz, Doktorant na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej – rekomendacja Krajowej Reprezentacji Doktorantów.

Zespół w/w Ekspertów rekomendowanych przez środowiska naukowe i partnerów społecznych przeprowadził rozmowy kwalifikacyjne z wnioskodawcami, którzy uzyskali średnią liczbę punktów (z dwóch recenzji) wynoszącą co najmniej 94,5 na 100 możliwych. Na rozmowy kwalifikacyjne zaproszono 38 wnioskodawców. Zespół Ekspertów ocenił:

- wartość merytoryczną i innowacyjność projektu,
- koncepcję zarządzania projektem,
- możliwość wykorzystania w praktyce (komercjalizacji) wyników projektu.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w dniu 28 grudnia 2009, decyzję o finansowaniu uzyskały 23 projekty. Całkowita wartość finansowania przyznanego na podstawie rozstrzygnięcia konkursu wynosi **21 622 510 zł**.

Po zakończeniu procedury odwoławczej zostaną zawarte umowy z laureatami konkursu.

Program LIDER, bardzo dobrze przyjęty przez środowisko naukowe, stanowi obecnie, z uwagi na cel Programu jak i wymiar finansowy najpoważniejszą na rynku polskim ofertę skierowaną do najzdolniejszych młodych pracowników nauki, którzy w wyniku postępowania konkursowego potrafią wykazać dojrzałość zarówno w zakresie definiowania ambitnych problemów badawczych w obszarze badań stosowanych, jak i zdolności do ich rozwiązywania wspólnie z utworzonym przez siebie zespołem. Około 10 % wskaźnik sukcesu, pozwolił wyłonić grupę młodych laureatów naukowców, wśród których znalazły się również osoby, które pracując za granicą zdecydowały o powrocie do kraju i utworzeniu własnego zespołu badawczego w wybranej przez siebie jednostce naukowej.

3.5 Projekty typu ERA-NET i ERA-NET PLUS

Projekty ERA-NET zostały zapoczątkowane w 2002 r. w **6 Programie Ramowym UE**, w celu realizacji decyzji UE dotyczącej budowania Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA – European Research Area) obszaru wolnego przepływu wiedzy, mobilności naukowców, optymalnego wykorzystania punktów styecznych między narodowymi programami badawczymi poszczególnych krajów oraz zacieśnienia współpracy naukowo-badawczej. W 6 Programie Ramowym (2002-2007) powstało 71 projektów ERA-NET a budżet UE na ten cel wyniósł 183 milionów euro. 7 Program Ramowy (2007-2013) kontynuuje finansowanie tego typu projektów, jak również nowy ich moduł ERA-NET PLUS.

Projekty ERA-NET bazują na współpracy i koordynacji programów badawczych realizowanych na szczeblu narodowym, regionalnym i europejskim. Międzynarodowe konsorcja realizujące projekty tego typu skupiają przede wszystkim agencje badawcze i technologiczne, rady ds. nauki, etc. Cele projektów ERA-NET to: zarówno systematyczna wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej, identyfikacja i analiza wspólnych tematów strategicznych, opracowanie możliwości ich wspólnych działań, wymiana pomiędzy programami narodowymi i regionalnymi w celu transnarodowego otwarcia infrastruktury oraz wypracowanie i realizacja wspólnie finansowanych ponadnarodowych instrumentów wspierających badania naukowe (np. konkursów lub programów).

Na podstawie decyzji Ministra NiSzW zlecono Centrum zadanie prowadzenia działań związanych z udziałem polskich jednostek naukowych w wybranych projektach ERA-NET, ERA-NET PLUS oraz w inicjatywach realizowanych na bazie art. 169 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Jednocześnie Centrum jest odpowiedzialne za inicjowanie kontaktów w ramach nowych projektów.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w roku 2009 było adresatem zapytań dotyczących następujących ERA-NET:

- AirTN 2 – technologie transportu lotniczego
- Martec 2 – technologie morskie
- Textiles – technologie włókiennicze i materiałowe
- BioDiversa 2 - badania nad bioróżnorodnością
- ERA-SME – badania dla sektora MŚP
- CO-REACH II – współpraca B+R z Chinami
- CIRCLE – badania nad zmianami środowiskowymi
- CAPS – genomika roślin
- TRANSCAN – badania onkologiczne
- KORANET – współpraca B+R z Koreą Pd.
- E-Rare 2 – badania nad chorobami rzadkimi
- Eco-Innovation – innowacje w ekologii
- CAPITA – kataliza chemiczna
- EInfraNet – e-Infrastruktura
- reVision – innowacyjność gospodarki
- Euphresco – badania z zakresu ochrony roślin
- RURAGRI – badania w obszarze rolnictwa.

Centrum, po analizie merytorycznej projektów, przygotowało oraz wystosowało do MNiSW w roku 2009 rekomendacje dotyczące zasadności przystąpienia Polski do następujących ERA-NET'ów:

- BioDiversa 2
- AirTN 2
- Martec 2

- CIRCLE/CIRCLE 2
- CO-REACH II
- Eco-Innovation
- E-Rare 2
- Textiles
- TRANSCAN
- CAPS

W wyniku przekazanych rekomendacji, NCBiR przystąpiło do następujących projektów typu ERA-NET:

- AirTN 2 – projekt realizowany jest od 1 stycznia 2009 r.
- Martec 2 – wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.
- Aspera 2 – projekt realizowany jest od 1 lipca 2009 r.
- E-Rare - wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.
- CHIST-ERA - projekt realizowany jest od 1 grudnia 2009 r.
- CO-REACH II - wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.
- TRANSCAN - wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.
- Eco-Innovation – wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.
- CAPS – wniosek do KE złożono w styczniu 2010 r.

Komisja Europejska jako instytucja wdrażająca i finansująca programy ramowe UE, podpisuje umowę z konsorcjum na realizację projektu ERA-NET. W umowie tej partnerzy konsorcjum zobowiązują się do realizacji określonych zadań, wpisujących się w cel tworzenia i zacieśniania współpracy w ramach ERA. Wsparcie dla realizacji tych zadań ze strony Komisji polega wyłącznie na dofinansowaniu działań koordynacyjnych i zarządzania konsorcjum. W ramach projektów ERA-NET Komisja nie finansuje badań, które są finansowane w 100% ze środków krajowych. W przypadku projektów ERA-NET **z udziałem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju są to środki pochodzące z budżetu Centrum.** O tym jakie tematy mogą być finansowane w ramach współpracy międzynarodowej prowadzonej przez konsorcja era-netowe decydują ich członkowie, czyli agencje finansujące zrzeszone w danym konsorcjum, którzy wspólnie opracowują zakres tematyczny i procedurę aplikacyjną do danego konkursu międzynarodowego. Zgodnie z obowiązującą w Centrum procedurą wniosek o dofinansowanie z NCBiR kierowany jest do zaopiniowania przez interdyscyplinarny zespół ekspertów ds. projektów międzynarodowych. Opinia zespołu w odniesieniu do wniosku o dofinansowanie zawiera propozycję wysokości finansowania lub odmowy jego przyznania wraz z uzasadnieniem. Na podstawie opinii zespołu Dyrektor Centrum podejmuje decyzję o finansowaniu lub odmowie finansowania. Środki finansowe na finansowanie projektów międzynarodowych przekazywane są na podstawie umowy.

W 2009 roku Centrum wraz z partnerami zagranicznymi ogłosiło **10 konkursów** na międzynarodowe projekty badawcze w ramach 9 projektów ERA-NET i 1 projektu ERA-NET PLUS, na które łącznie wpłynęły **72 wnioski** z udziałem polskich jednostek. Szczegółowe dane poszczególnych konkursów przedstawiono odrębnie dla każdego z nich poniżej.

W roku 2009 Minister NiSzW zlecił Centrum nadzór i finansowanie **28 projektów** badawczych ERA-NET, wyłonionych w konkursach współorganizowanych przez MNiSzW. Dokumentacja ww. projektów, znajdujących się w różnej fazie realizacji, została przekazana dokumentację w dniu **5 czerwca 2009 r.**

PROJEKTY ERA-NET, ERA-NET PLUS w NCBiR

AKRONIM	OBSZAR TEMATYCZNY	CZAS REALIZACJI
Inżynieria materiałowa i nowoczesne technologie		
MATERA	Inżynieria materiałowa	01/10/2008 - 30/09/2013
ACENET	Kataliza stosowana	01/09/2004 – 31/08/2010
IB	Biotechnologia przemysłowa	01/03/2008 – 30/04/2011
MNT	Mikro i Nanotechnologie	01/04/2009 – 31/10/2011
Nanoscience	Nauka w skali nano	01/01/2009 – 31/12/2011
CHIST-ERA	Technologie komunikacyjne i informacyjne	01/12/2009 – 30/11/2011
Transport		
AirTN	Transport powietrzny	01/01/2006 - 30/06/2009
ENT II	Transport	01/05/2008 – 31/10/2010
Energetyka		
PV	Fotowoltaika	01/10/2004 – 31/09/2009
BIOENERGY	Bioenergetyka	01/11/2005 - 31/05/2010
FENCO	Energetyka węglowa	01/05/2005 – 31/11/2010
Nauki medyczne		
PRIOMEDCHILD	Pediatrya (leki dla dzieci)	01/01/2007 - 31/12/2009
NEURON	Neurobiologia	01/01/2007 – 31/12/2011
EuroNanoMed	Nanomedycyna	01/01/2009 – 31/12/2011
Badania środowiskowe		
EUROPOLAR	Badania polarne	01/03/2005 - 28/02/2009
MARIFISH	Rybołówstwo morskie	16/01/2006 – 15/01/2011
Badania branżowe		
CORNET	Badania branżowe dla MŚP	01/03/2008 – 28/02/2010
MARTEC	Technologie morskie	01/06/2006 – 31/12/2010
Badania podstawowe/infrastruktura badawcza		
ASPERA - 2	Fizyka astrocząstek	01/07/2009 – 30/06/2012
ASTRONET	Astronomia	01/09/2005 – 31/08/2010
NUPNET	Fizyka jądrowa	01/03/2008 – 18/02/2011

3.5.1 ERA-NET MATERA+

Głównym celem projektu jest przeprowadzenie konkursu na międzynarodowe i interdyscyplinarne trzyletnie projekty badawcze z zakresu inżynierii materiałowej. ERA-NET MATERA+ jest kontynuacją projektu ERA-NET MATERA i został stworzony w celu pogłębienia współpracy europejskich agencji finansujących badania naukowe w dziedzinie inżynierii materiałowej.

Uczestnicy konsorcjum i organizacje stowarzyszone:

- Finnish Funding Agency for Technology and Innovation (Tekes), *Finlandia*
- The Institute for the Promotion of Innovation by Science and Technology of Flanders (IWT), *Belgia/Flandria*,
- Walloon Public Service (DGOEER) *Belgia/Wallonia*,
- The Academy of Finland (AKA), *Finlandia*,
- The Icelandic Centre for Research (RANNIS), *Islandia*,
- Enterprise Ireland (EI), *Irlandia*,
- Ministry of Science, Culture and Sport (MOST), *Izrael*,
- Ministry Of University and Research (MIUR), *Włochy*,
- The Latvian Academy of Sciences (LAS), *Łotwa*,
- The National Research Fund (FNR), *Luksemburg*,
- The Research Council of Norway (RCN), *Norwegia*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)**,
- The Industry, Trade and Tourism Department of the Basque Governement (ITT), *Hiszpania/Kraj Basków*,
- Dirección Xeral de I+D+i. Consellería de Innovación e Industria. Xunta de Galicia (DXIDI), *Hiszpania/Galicja*,
- Fundación madrimasd para el Conocimiento (fmi+d), *Hiszpania/Region Madrytu*,
- Federal Office for Professional Education and Technology (OPET), *Szwajcaria*,
- The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBITAK), *Turcja*,
- Technology Strategy Board (TSB), *Wielka Brytania*,
- Invest Northern Ireland (Invest NI), *Wielka Brytania, Irlandia Północna*.

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET MATERA+ – KONKURS DWUETAPOWY	
I ETAP	
Otwarcie naboru wniosków (I etap)	16.03.2009
Zamknięcie naboru wniosków (I etap)	15.05.2009
Liczba złożonych wniosków (I etap)	27 wniosków z udziałem 39 polskich jednostek (na 114 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	15.05.2009
Zakończenie oceny formalnej	31.05.2009
Rozpoczęcie krajowej oceny merytorycznej	01.06.2009
Zakończenie krajowej oceny merytorycznej	04.09.2009
II ETAP	
Liczba projektów zakwalifikowanych do udziału w II etapie konkursu	8 projektów z udziałem 11 polskich jednostek (na 34 zakwalifikowanych projektów)
Otwarcie naboru wniosków (II etap)	15.10.2009

3.5.2 ERA-NET ACENET

ACENET ERA-NET ma na celu usystematyzowanie i wsparcie koordynacji i współpracy między programami finansowania innowacyjnych badań w zakresie katalizy stosowanej i powiązanych z tą tematyką zrównoważonymi badaniami chemicznymi w Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

Partnerzy konsorcjum ACENET:

- Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO), *Holandia* – koordynator,
- Federal Ministry of Education and Research (BMBF), *Niemcy*,
- Jülich Research Centre (PTJ), *Niemcy*,
- French National Centre for Scientific Research (CNSR), *Francja*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)**
- Fundação para a Ciência e a Tecnologia (FCT), *Portugalia*,
- Ministry for Education, University and Research (MIUR-CIRCC), *Włochy*,
- Ministry of Development (GRST), *Grecja*,
- Ministerio de Educación y Ciencia (MEC), *Hiszpania*,
- Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC), *Wielka Brytania*,
- Irish Research Council for Science, Engineering and Technology (IRCSET), *Irlandia*

3.5.3 ERA-NET IB (Industrial Biotechnology)

Celem ERA-IB jest współpraca międzynarodowa prowadząca do zintegrowania narodowych programów badań w dziedzinie biotechnologii przemysłowej. Biotechnologia przemysłowa, zwana też *Białą Biotechnologią* oznacza wykorzystanie biotechnologii do stosowania w przemyśle technologii przyjaznych środowisku, technologii dotyczących nowatorskiego wykorzystywania enzymów, mikroorganizmów, produkcji i przetwarzania związków chemicznych i farmaceutycznych i innych materiałów biologicznych, w tym również żywności, papieru, materiałów tekstylnych oraz bioenergii.

Partnerzy konsorcjum:

- Netherlands Organisation for Scientific Research, NOW, *The Netherlands*
- Spanish Ministry of Science and Innovation, MICINN, *Spain*
- French Environment and Energy Management Agency, ADEME, *France*
- National Centre for Programme Management, CNMP, *Romania*
- Fundação para a Ciência e a Tecnologia, FCT, *Portugal*
- Ministry of Science, Education and Sports of the Republic of Croatia, MSES, *Croatia*
- Federal Ministry of Education and Research, BMBF, *Germany*
- Forschungszentrum Juelich GmbH, FZJ, *Germany*
- Chief Scientist Office, Ministry of Health, CSO-MOH, *Israel*
- Ministry of Science, Culture and Sport, MOST, *Israel*
- Fundación Española de Ciencia y Tecnología, FECyT, *Spain*
- Department of Trade and Industry, DTI, *United Kingdom*
- Ministry of Science and Higher Education, MSHE-PL, *Poland*
- Technical University of Lodz, TUL Lodz, *Poland*
- Danish Agency for Science, Technology and Innovation, DASTI, *Denmark*
- Belgian Federal Science Policy Office, BelSPO, *Belgium*
- University of York, UoY, *UK*
- Agency for Renewable Resources, FNR, *Germany*
- Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft, SMUL, *Freestate of Saxony/Germany*
- Tekes - Finnish Funding Agency for Technology and Innovation, Tekes *Finland*
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, NCBiR, Poland**
- Technology Strategy Board, TSB, *United Kingdom*

W konkursie przeprowadzonym w roku 2008 pt. *Industrial biotechnology for Europe: an integrated approach* w lutym 2009 r. wyłonione zostały do finansowania 2 projekty z udziałem polskich jednostek, tj. projekt: 1/ PUBB – Instytut Biochemii Technicznej Politechniki Łódzkiej (budżet: 1.296.000,00 PLN) i Uniwersytet Nauk Przyrodniczych w Poznaniu (budżet: 432.012,00 PLN); 2/ VOC – SGGW w Warszawie (budżet: 216.006,00 PLN).

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET IB KONKURS DWUETAPOWY	
I ETAP	
Otwarcie naboru wniosków (pre-proposals)	Luty 2008
Zamknięcie naboru wniosków (pre-proposals)	31.03.2008
Zakończenie oceny merytorycznej	Maj 2008
II ETAP	
Zamknięcie naboru wniosków	30.06.2008
Termin rozstrzygnięć o finansowaniu i odmowie finansowania	30.10.2008
Liczba rozstrzygnięć o finansowaniu	3
Termin podpisania umów o finansowanie projektów	IX – XII 2009
Liczba podpisanych umów o finansowanie projektów	3

3.5.4 ERA-NET NANOSCIENCE PLUS

Konsorcjum NanoSci-ERA tworzą agencje badawcze z 12 krajów, odpowiedzialne za finansowanie i zarządzanie programami badawczymi w zakresie nanonauki. Głównym celem projektu jest promowanie współpracy i integracji krajowych środowisk naukowych w zakresie nanonauki całej Europejskiej Przestrzeni

Badawczej. Dodatkowym wyzwaniem NanoSci-ERA jest interdyscyplinarny wymiar nanonauki w obszarach fizyki, chemii, inżynierii materiałowej, biologii.

Partnerzy konsorcjum:

- Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), *Francja*
- Agence Nationale de la Recherche (ANR), *Francja*
- Fonds zur Förderung der Wissenschaftlichen Forschung (FWF), *Austria*
- Academy of Finland (AKA), *Finlandia*
- Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), *Niemcy*
- Israel Science Foundation (ISF), *Izrael*

- Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR), *Włochy*
- Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM), *Holandia*
- Stichting voor de Technische Wetenschappen (STW), *Holandia*
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), *Polska***
- Fundação para a Ciência e a Tecnologia (FCT), *Portugalia*
- Slovak Academy of Sciences (SAS), *Słowacja*
- Comunidad de Madrid – Fundación para el Conocimiento madrinasd (fmi+d), *Hiszpania*
- Ministerio de Educación y Ciencia (MEC), *Hiszpania*
- Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC), *Wielka Brytania*
- Science Foundation Ireland (SFI), *Republika Irlandii*

3.5.5 CHIST-ERA

CHIST-ERA jest konsorcjum dziewięciu agencji finansujących badania oraz wspierających i wprowadzających w życie długoterminowe programy narodowe z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych ICST (Information and communication science and technologies). Sieć skupia się na długoterminowych badaniach, które wpływają na przekształcenie obecnego stanu techniki.

Partnerzy konsorcjum CHIST-ERA:

- DLR: Projektträger DESY, *Niemcy*
- ANR: Agence National de la Recherche, *Francja*
- EPSRC: The engineering and Physical Sciences Research Council, *Wielka Brytania*
- MIUR: Ministero dell’Istruzione dell’Universita e della Ricerca, *Włochy*
- MCEI: Ministerio de Ciencia e Innovacion, *Hiszpania*
- IRCSET: Irish Research Council for Science, Engineering and Technology, *Irlandia*
- FWF: Fonds zur Forderung der Wissenschaftlichen Forschung, *Austria*
- **NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska***
- SNSF: Schweizerischer Nationalfonds zur Forderung der Wissenschaftlichen Forschung, *Szwajcaria*

3.5.6 ERA-NET TRANSPORT II – ENT II

Celem **ERA-NET TRANSPORT II** jest wsparcie dla procesu programowania badań w zakresie transportu, poprzez współpracę międzynarodową m.in. w rozwijaniu inicjatyw w ramach narodowych programów badań ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych konkursów i wspólnych programów oraz aktywny wkład do rozwoju Europejskiej Przestrzeni Badań Transportowych.

Partnerzy konsorcjum ENT II:

- TÜV Rheinland Consulting GmbH (TRC), *Niemcy* – koordynator,
- Austrian Federal Ministry for Transport, Innovation and Technology (BMVIT), *Austria*,
- Federal Public Planning Service Science Policy (PPS), *Belgia*,
- Ministry of Transport and Communications (LVM), *Finlandia*,
- Ministry of Ecology, Sustainable Development and Spatial Planning (MEDAD), *Francja*,
- Federal Ministry of Economics and Technology (BMWI), *Niemcy*,
- Ministry of Transport, Public Works and Water Management (MINVENW), *Holandia*,
- Ministry of Transport and Communications (SD-NOR), *Norwegia*,
- Swedish Agency for Innovation Systems (VINNOVA), *Szwecja*,
- Department for Transport (DFT), *Wielka Brytania*,
- The Danish Ministry of Transport (DKMT), *Dania*,
- Federal Department of Environment, Transport, Energy and Communications (DETEC), *Szwajcaria*,
- Centro de Estudios y Experimentación de Obras Públicas (CEDEX), *Hiszpania*,
- Institute des sciences et des techniques de l'équipement et de l'environnement pour le développement (ISTED), *Francja*,
- Tetraplan A/S (TET), *Dania*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)**

3.5.7 PV-ERA-NET

Cel projektu to wzmocnienie pozycji fotowoltaiki w Europie poprzez m.in. poprawienie współpracy i koordynacji krajowych programów badawczo-rozwojowych w tej dziedzinie.

Partnerzy konsorcjum PV-ERA-NET:

- Forschungszentrum Juelich GmbH, Projekttraeger ETN (ETN), *Niemcy*, - koordynator,
- Ministerium fuer Innovation, Wissenschaft Forschung und Technologie (MIWFT), *Niemcy*,
- Ministerium fuer Wirtschaft, Mittelstand und Energie (MWME), *Niemcy*,
- Agence de l’environnement et de la maîtrise de l’énergie (ADEME), *Francja*,
- Danish Energy Authority (DEA), *Dania*,
- Bundesamt für Energie (BFE), *Szwajcaria*,
- NET Nowak Energy & Technology Ltd. (NET), *Szwajcaria*,
- Department of Business, Enterprise and Regulatory Reform (BERR), *Wielka Brytania*,
- Ministerio de Educación y Ciencia (MEC), *Hiszpania*,
- Forskningsradet för miljö, areala näringar och samhällsbyggande (Formas), *Szwecja*,
- Swedish Energy Agency (STEM), *Szwecja*,
- Nederlandse Organisatie voor Energie en Milieu (Senternovem), *Holandia*,
- Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (BMVIT), *Austria*,
- Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft (FFG), *Austria*,
- General Secretariat for Research and Technology, Ministry of Development (GSRT), *Grecja*,
- Centre for Renewable Energy Sources (CRES), *Grecja*,
- Ministry of Flanders, Science and Innovation Administration (EWI), *Belgia*,
- Project Management Organisation Juelich (PTJ), *Niemcy*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), *Polska***

3.5.8 ERA-NET BIOENERGY

Celem ERA-Net BIOENERGY jest koordynacja krajowych programów badawczych w dziedzinie bioenergetyki. W ramach projektu organizowane są międzynarodowe konkursy na projekty badawcze dotyczące m.in. czystego spalania biomasy, biopaliw, uprawy roślin energetycznych.

Partnerzy konsorcjum ERA-Net BIOENERGY:

- SenterNovem, Holandia
- BMVIT - The Federal Ministry of Transport, Innovation and Technology, *Austria*,
- The Austrian Energy Agency, *Austria*,
- Energinet.dk, *Dania*,
- Tekes - The Finnish Funding Agency for Innovation and Technology, *Finlandia*,
- ADEME - The French Agency for Environment and Energy Management, *Francja*,
- FNR - The Agency for Renewable Resources, *Niemcy*,
- SEI - Sustainable Energy Ireland, *Irlandia*,
- **NCBiR - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska**
- Swedish Energy Agency, *Szwecja*,
- EPSRC - Engineering and Physical Sciences Research Council, *Wielka Brytania*.

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS <i>CLEAN BIOMASS COMBUSTION</i> NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET BIOENERGY	
Otwarcie naboru wniosków	09.02.2009
Zamknięcie naboru wniosków	30.04.2009
Liczba złożonych wniosków	3 wnioski z udziałem 3 polskich jednostek (na 11 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	30.04.2009
Zakończenie oceny formalnej	05.05.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	26.05.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	24.06.2009
Termin rozstrzygnięć o finansowaniu i odmowie finansowania	03-06.11.2009
Liczba rozstrzygnięć o finansowaniu	2
Termin podpisania umów o finansowanie projektów	01- 21.12.2009
Liczba podpisanych umów o finansowanie projektów	2

3.5.9 ERA-NET FENCO - Fossil Energy Coalition

Celem ERA-Net FENCO jest koordynacja krajowych programów badawczych w dziedzinie pozyskiwania energii z paliw kopalnych oraz technologii wychwytu i magazynowania dwutlenku węgla.

W ramach swojej działalności partnerzy sieci wymieniają się informacjami na temat badań prowadzonych na poziomach regionalnych i krajowych, tworząc wspólną, sukcesywnie uaktualnianą bazę wiedzy dotyczącą tego obszaru badań i wdrożeń.

Partnerzy konsorcjum ERA-Net FENCO:

- Forschungszentrum Jülich GmbH, *Niemcy*,
- BMWi Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie, *Austria*,
- BMWFJ Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend, *Austria*
- Energinet.DK, *Dania*
- GSRT General Secretariat for Research and Technology, *Grecja*
- CERTH Centre for Research and Technology Hellas, *Grecja*
- NL Energy and Climate Change Agency, *Holandia*
- RCN The Research Council of Norway, *Norwegia*
- FCT Fundacao para a Ciencia e a Tecnologia, *Portugalia*
- MICINN Ministerio de Ciencia e Innovación, *Hiszpania*
- DECC Department of Energy and Climate Change, *Wlk. Brytania*
- AEA Energy and Climate Change Consultancy, *Wlk. Brytania*
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska*
- Główny Instytut Górnictwa, *Polska* (obserwator)
- Ministerstwo Gospodarki, *Polska*
- National Centre for Programmes Management, *Rumunia*
- National Institute of Marine Geology and Geoecology, *Rumunia*
- Agence Nationale de la Recherche, *Francja*
- MoEaC Ministry of Economics Affairs and Communication, *Estonia* (obserwator)
- MoE Ministry of Economics, *Łotwa* (obserwator)
- Ministero dello Sviluppo Economico, *Włochy* (obserwator)

3.5.10 ERA-NET PRIOMEDCHILD

Celem projektu PRIOMEDCHILD jest wkład w budowę Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA) w zakresie koordynacji badań nad najważniejszymi lekami dla dzieci poprzez: współpracę programów krajowych i menadżerów programów w celu wymiany wiedzy, opracowanie europejskiego programu badań nad lekami dla dzieci i pracę na rzecz wspólnego europejskiego programu badawczego.

Partnerzy konsorcjum PRIOMEDCHILD:

- The Netherlands Organization for Health Research and Development (ZonMw), *Holandia*,
- French National Institute for Health and Medical Research (INSERM), *Francja*,
- Italian National Institute of Health (ISS), *Włochy*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)**, *Polska*,
- Swedish Research Council (SRC), *Szwecja*,
- Institute of Health Carlos III (FCSAI), *Hiszpania*,
- Medical Research Council (MRC), *Wielka Brytania*,
- Estonian Science Foundation (ESF), *Estonia*.

Organizacje stowarzyszone:

- Europejska Platforma Organizacji Pacjentów, Nauki i Przemysłu (EPPOSI),
- Europejska Federacja Przemysłu i Stowarzyszeń Farmaceutycznych (EFPIA),
- Europejska Platforma Technologiczna /Wspólna Inicjatywa Technologiczna w Sprawie Innowacyjnych Leków (ETP/JTI-IM),
- Zrzeszenie Europejskich Akademii Nauk (ALLEA),
- Europejska Fundacja Naukowa (ESF),
- Europejska Rada Badań Naukowych (ERC),
- Europejska Agencja ds. Leków (EMA),
- Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC),
- Europejska Grupa Etyki w Nauce i Nowych Technologiach,
- Europejska Konfederacja Specjalistów Pediatrii (CESP),
- Europejska Sieć Infrastruktur Badań Klinicznych (ECRIN),
- Grupa Robocza ds. leków dla dzieci Europejskiego Forum na rzecz Dobrej Praktyki Klinicznej (EFGCP),
- Europejskie Stowarzyszenie dla Farmakologii Rozwojowej, Perinatalnej i pediatrycznej (ESDP),
- Europejska Sieć Badań nad Lekami u dzieci (ENDIC),
- Europejskie Towarzystwo Badań Pediatrycznych (ESPR),
- Europejska Federacja Nauk Farmaceutycznych (EUFEPS).

3.5.11 ERA-NET NEURON - Network of EUROpean funding for Neuroscience research

Celem ERA-NET NEURON jest zintegrowanie europejskich programów finansowania badań w dziedzinie neurobiologii powiązanej z medycyną. ERA-Net NEURON obejmuje zakres tematyczny od chorób neurodegeneracyjnych, poprzez problemy związane ze starzeniem się człowieka, aż do skomplikowanych i złożonych zagadnień, jakimi są uszkodzenia mózgu.

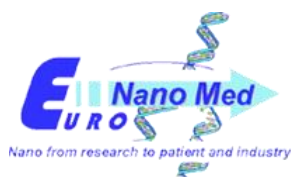
Partnerzy konsorcjum NEURON:

- FWF: Austrian Science Foundation, *Austria*
- FRSQ: Fonds de la recherche en sante du Quebec, *Kanada*
- AKA: Academy of Science, *Finlandia*
- ANR: Agence Nationale de la Recherche, *Francja*
- CNRS: National Centre for Scientific Research, *Francja*
- INSERM: National Institute for Health and Medical Research, *Francja*
- BMBF: Projektträger im DLR, *Niemcy*
- CSO-MSH: Chief Scientist Office – Ministry of Health, *Izrael*
- MOH: Ministry of Health, *Włochy*
- FNR: Ministry of Health, *Luksemburg*
- NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska*
- ANCS-MEdR: The Ministry of Education and Research, *Rumunia*
- CNMP: National Centre for Programme Management, *Rumunia*
- MICNN: Ministry of Education and Science, *Hiszpania*
- ICIII-FIS: Fund for Health Research, *Hiszpania*
- SRC: Swedish Research Council, *Szwecja*
- MRC: Medical Research Council, *Wielka Brytania*

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS: DEVELOPMENT AND ADVANCEMENT IN METHODS AND TECHNOLOGIES TOWARDS THE UNDERSTANDING OF BRAIN DISEASES NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET NEURON	
Otwarcie naboru wniosków	19.01.2009
Zamknięcie naboru wniosków	15.06.2009
Liczba złożonych wniosków	5 wniosków z udziałem polskich jednostek (na 29 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	16.06.2009
Zakończenie oceny formalnej	16.06.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	30.06.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	23/24.09.2009
Rekomendacja Zespołu Ekspertów	29.10.2009
Termin rozstrzygnięć o finansowaniu i odmowie finansowania	05.01.2010
Liczba rozstrzygnięć o finansowaniu	2
Termin podpisania umów o finansowanie projektów	I – II 2010
Liczba podpisanych umów o finansowanie projektów	2

3.5.12 ERA-NET EuroNanoMed

Celem działania konsorcjum EuroNanoMed jest stworzenie mechanizmów wspierających realizację międzynarodowych projektów badawczych w obszarze nanomedycyny pomiędzy uczelniami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami a klinikami i ośrodkami publicznej ochrony zdrowia. EuroNanoMed będzie wspierać rozwój europejskich programów z zakresu nanomedycyny poprzez przeprowadzenie dwóch międzynarodowych konkursów. Tematyka konkursów będzie powiązana ze strategicznymi priorytetami badawczymi Europejskiej Platformy Technologicznej *Nanomedicine*: diagnostyka, terapia celowana i medycyna regeneracyjna.

Partnerzy konsorcjum EuroNanoMed:

- CEA - Atomic Energy Commission CEA *Francja* – koordynator
- Basque Ministry of industry ITT Basque region, *Hiszpania*
- Agencia Vasca de la Innovación, Innobasque INNOBASQUE Basque Country, *Hiszpania*
- Swiss National Science Foundation SNF, *Szwajcaria*
- Federal Ministry of Education and Research BMBF, *Niemcy*
- VDI Technologiezentrum GmbH VDI, *Niemcy*
- Instituto de Salud Carlos III, FCSAI ISCIII *Hiszpania*
- Agence Nationale de la Recherche, ANR *Francja*
- National Office for research and technology NKTH, *Węgry*
- Ministry of Health, The Chief scientist office, CSO-MOH *Izrael*

- The Icelandic Centre for Research RANNIS Iceland RANNIS, *Islandia*
- Latvian National Academy of Sciences LAS, *Łotwa*
- SenterNovem Senternovem, *Holandia*
- NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska*
- FCT - National Science Foundation FCT *Portugalia*
- National Authority for Scientific research ANCS, *Rumunia*
- National Center for Programme Management CNMP, *Rumunia*
- Swedish Research Council SRC, *Szwecja*
- VINNOVA, *Szwecja*
- The Scientific and Technological Research Council of Turkey TUBITAK *Turcja*
- Science Council of Lithuania LSC, *Litwa*
- Veneto Region VED Veneto Region, *Włochy*
- Veneto Nanotech Veneto Agency Veneto Region, *Włochy*
- Ministry of Wallonia / Research and scientific cooperation Directorate MRW Wallonia Region, *Belgia*

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET EURONANOMED	
Otwarcie naboru wniosków	25.05.2009
Zamknięcie naboru wniosków	01.09.2009
Liczba złożonych wniosków	3 wnioski z udziałem 3 polskich jednostek (na 24 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	02.09.2009
Zakończenie oceny formalnej	07.09.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	11.09.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	16.10.2009

3.5.13 ERA-NET EUROPOLAR

Główne cele ERA-NET EUROPOLAR to opracowanie charakterystyki strukturalnej środowiska i horyzontu europejskich programów badawczych w celu ustanowienia w pełni transnarodowych programów badawczych, a także zintensyfikowania dostępu do infrastruktury badań polarnych; umożliwienie narodowym polarnym agencjom badawczym tworzenia silnych wielostronnych związków wewnątrz i poza Europą oraz efektywnej integracji nowo stowarzyszonych oraz kandydackich krajów Unii Europejskiej poprzez zaangażowanie w intensywne badania polarne.

Partnerzy projektu:

- Institut Polaire Français Paul Emile Victor, IPEV, *France* (koordynator)
- Foundation Européenne de la Science / European Polar Board, EPB – ESF, *France*
- Fonds -zur Förderung der Wissenschaftlichen Forschung, FWF
- Fonds National de la Recherche Scientifique, FNRS, *Belgium*
- Fonds Voor Wetenschappelijk onderzoek Vlaanderen, FWO *Belgium*
- Belgian Federal Planning Service Science Policy, BELSPO *Belgium*
- Ministry of Foreign Affairs, Republic of Bulgaria, MFA *Bulgaria*
- Ministry of Education, Youth and Sports, MSMT, *Czech Republic*
- Dansk Polarcenter (Danish Polar Center), DPC, *Denmark*
- Forskningsstryrelsen, (Danish Research Agency), FORSK, *Denmark*
- Eesti Teadusfond Sihtasutus, (Estonian Science Foundation), EstSF, *Estonia*
- Liikenne-Ja Viestintäministerio (Ministry of Transport and Communication), MiTOC, *Finland*
- Alfred Wegener Institut Für Polar und Meeresforschung, AWI *Germany*
- Bundesministerium für Bildung und Forschung, BMBF *Germany*
- Kultureqarmut ,Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik, (Department for Culture Research and Church), KIIP, Greenland Home Rule
- Ministero dell'istruzione dell' Università della Ricerca, MIUR, *Italy*
- Nederlandse Organisatie Voor Wetenschappelijk onderzoek (Netherlands organisation for Scientific Research) N W O *Netherlands*
- The Research Council of Norway, RCN, *Norway*
- Norsk Polarinstitut (Norwegian Polar Institute), NPI, *Norway*
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Instytut Geofizyki PAN , *Polska*
- Arctic and Antarctic Research Institute of Roshydromet, Russian Federation Service for Hydrometeorology & Environmental Monitoring, AARI, *Russia*
- Ministerul Educatiei Si Cercetarii (Ministry of Education and Research), MEdC, *Romania*
- Ministerio de Educacion y Ciencia, MEC, *Spain*
- Ventenskapsradet (Swedish Research Council), VR, *Sweden*
- Natural Environment Research Council, NERC, *UK*
- Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS POLARCLIMATE NA MIĘDZYKARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET EUROPOLAR – KONKURS DWUETAPOWY	
otwarcie naboru wniosków (pierwszy etap)	26.02.2008
zamknięcie naboru wniosków (pierwszy etap)	24.10.2008
otwarcie naboru wniosków (drugi etap)	12.2008
zamknięcie naboru wniosków (drugi etap)	03.2009
liczba złożonych wniosków	9 i 5 wniosków z udziałem 9 i 5 polskich jednostek (na 36 i 20 złożonych wniosków odpowiednio w pierwszym i drugim etapie)
ocena formalna (pierwszy etap)	11.2008
ocena merytoryczna (pierwszy etap)	11.2008
ocena formalna (drugi etap)	04-05.2009
ocena merytoryczna (drugi etap)	04-05.2009
zakończenie oceny merytorycznej	do 15.06.2009
rekomendacja Zespołu Ekspertów	02.2010
termin rozstrzygnięć o finansowaniu i odmowie finansowania	02.2010
o liczba rozstrzygnięć finansowaniu	2

3.5.14 ERA-NET MARIFISH

MariFish ma na celu aktywację dialogu i współpracy pomiędzy narodowymi instytucjami zarządzającymi badaniami rybackimi. Kluczowe działania to wymiana informacji na temat bieżących projektów B+R oraz programów finansowania badań; wymiana doświadczeń w sferze planowania i uzyskiwania rezultatów działań badawczych, identyfikacja istniejącej regionalnej, europejskiej i międzynarodowej współpracy oraz poprawa koordynacji badań z zakresu rybołówstwa.

Partnerzy konsorcjum MARIFISH:

- Department for Environment, Food and Rural Affairs, Fisheries Directorate (DEFRA), *Wielka Brytania* – koordynator,
- The Research Council of Norway (RCN), *Norwegia*,
- The Federal Ministry of Food, Agriculture and Consumer Protection, and the Federal Research Centre for Fisheries DE (BMELV), *Niemcy*,
- Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality, Department of Fisheries (LNV), *Holandia*,
- The Swedish Research Council for Environment, Agricultural Sciences and Spatial Planning (FORMAS), *Szwecja*,
- The Icelandic Centre for Research (RANNIS), *Islandia*,
- French Research Institute for the Exploitation of the Sea (IFREMER), *Francja*,
- Ministry of Food, Agriculture and Fisheries, Directorate for Food, Fisheries and Agri Business (DFFAB), *Dania*,
- Ministry of Agriculture, Rural Development and Fisheries (MADRP), *Portugalia*,

- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), Polska**
- Research Promotion Foundation (RPF), *Cypr*,
- General Secretariat for Research and Technology, Ministry of Development (GSRT), *Grecja*,
- Marine Institute (MI), *Irlandia*,
- Ministry of the Flemish Government Centre for Agricultural Research – Sea Fisheries Department, (MGV-ALT), *Belgia*,
- Scottish Executive, Fisheries Research Services (FRS), *Wielka Brytania*,
- Ministry of Education and Science (MEC/IEO), *Hiszpania*.

3.5.15 ERA-NET CORNET II - Collective Research NETworking

Przedmiotem projektu jest wsparcie badań branżowych ze szczególnym uwzględnieniem roli małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez współpracę międzynarodową instytucji zarządzających i finansujących programy narodowe. Podstawowe cele projektu to promocja ścisłej współpracy pomiędzy członkami Konsorcjum (ministerstwa i agencje na poziomie narodowym i regionalnym) oraz wypracowanie wspólnych zasad dla prze-prowadzania i zarządzania projektami badawczymi w ramach narodowych/regionalnych programów badawczych z zakresu badań branżowych.

Partnerzy konsorcjum CORNET:

- Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych (BMW)/Niemiecka Federacja Przemysłowych Stowarzyszeń Badawczych (AiF), *Niemcy* – koordynator
- Centrum Technologiczne Inżynierów Mechaników (CETIM), *Francja*
- Generalna Dyrekcja Technologii, Badań i Energii (DGTRE), *Belgia/Walonia*
- Helleńska Organizacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw i Rzemiosła S.A. (EOMMEX), *Grecja*
- Austriacka Agencja Promocji Badań Naukowych (FFG), *Austria*
- Instytut Promocji Innowacji Naukowo-Technicznej (IWT), *Belgia/Flandria*
- Ministerstwo Rozwoju Ekonomicznego (MSE)/Instytut Promocji Przemysłu (IPI), *Włochy*
- Waloński Instytut Małych i Średnich Przedsiębiorstw (IMPIVA)/Departament Przemysłu, Handlu i Innowacji Parlamentu Walencji (CICI), *Hiszpania*
- Ministerstwo Gospodarki (MINEZ)/SenterNovem, *Holandia*
- Cypryjska Fundacja Promocji Badań Naukowych (RPF), *Cypr*
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), Polska**
- Czeskie Ministerstwo Przemysłu i Handlu (MPO), *Czechy*
- Narodowe Biuro Badań Naukowych i Technologii (NKTH), *Węgry*

- Ministerstwo Nauki, Techniki i Szkolnictwa Wyższego (MHEST), *Słowenia*
- Turecka Rada Badań Naukowo-Technicznych (TÜBİTAK), *Turcja*

3.5.16 ERA_NET MARTEC

Głównym celem MARTEC jest stworzenie trwałej platformy współpracy i koordynacji pomiędzy narodowymi i europejskimi badaniami morskimi, a w szczególności w perspektywie długofalowej zwiększenie wpływu programów badawczych na rozwój przemysłu morskiego, na jakość, wydajność, tworzenie nowych produktów, procesów, rynków zbytu, i modernizacji europejskich firm z tego obszaru.

Partnerzy konsorcjum MARTEC:

- Project Management Organization Jülich (FZJ-PtJ), *Niemcy* - koordynator,
- Federal Ministry of Economics and Technology (BMWİ), *Niemcy*,
- Research Council of Norway (RCN), *Norwegia*,
- Ministère de l'Écologie, du Développement et de l'Aménagement Durables (MEDAD), *Francja*,
- Institute for Maritime and Waterways Studies (CETMEF), *Francja*,
- Association of Finnish Marine Industries (AFMI), *Finlandia*,
- National Technology Agency (Tekes), *Finlandia*,
- NNOVAMAR (INNOVA), *Hiszpania*,
- Danish Maritime Authority (DMA), *Dania*,
- Ministry for Economic Affairs (MinEZ), *Holandia*,
- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), *Polska***

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS MARITIME TECHNOLOGIES NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET MARTEC	
Otwarcie naboru wniosków	01.04.2009
Zamknięcie naboru wniosków	29.05.2009
Liczba złożonych wniosków	4 wnioski z udziałem 6 polskich jednostek (na 11 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	17.06.2009
Zakończenie oceny formalnej	31.08.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	17.06.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	31.08.2009
Rekomendacja Zespołu Ekspertów	03.12.2009

3.5.17 ASPERA-2 - AStroParticle ERA-net

ASPERA-2 jest kontynuacją ERA-NET ASPERA. Jej główne cele to m.in: ugruntowanie wspólnych inicjatyw Europejskich jako preferowanego sposobu finansowania dużych projektów oraz programów R&D, stworzenie trwałych procedur wspólnej koordynacji i oceny działań w zakresie astrofizyki cząstek, rozszerzenie sieci współpracy na wszystkie kraje europejskie zaangażowane w badania w dziedzinie astrofizyki, zwiększenie wysiłków w celu wzmocnienia globalnej międzyregionalnej współpracy, aktualizacja Mapy Drogowej, wspieranie transferu technologii i wiedzy do MŚP, polepszenie współpracy z naukami o środowisku.

Partnerzy konsorcjum ASPERA-2:

- PT-DESY: Projektträger DESY, *Niemcy*
- BMBF: Bundesministerium für Bildung und Forschung, *Niemcy*
- CEA: Commissariat à l’Energie Atomique, *Francja*
- CERN: European Organisation for Nuclear Research, organizacja międzynarodowa
- CNRS: Centre National de la Recherche Scientifique, *Francja*
- DEMOKRITOS: National Center for Scientific Research, *Grecja*
- FCT: Fundação para a Ciência e a Tecnologia, *Portugalia*
- FRS-FNRS; Fonds de la Recherche Scientifique, *Belgia*
- FOM: Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie, *Holandia*
- FWO: Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, *Belgia*
- FZU: Fyzikální ústav AV ČR, (Institute of Physics), *Czechy*
- IFIN-HH: Institute of Physics and Nuclear Engineering, *Rumunia*
- INFN: Istituto Nazionale di Fisica Nucleare, *Włochy*
- MICINN: Ministerio de Ciencia e Innovación, *Hiszpania*
- MEYS: Ministry of Education Youth and Sports, *Czechy*
- **NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska***,
- SNF: Swiss National Science Foundation, *Szwajcaria*
- STFC: Science and Technology Facilities Council, *Wielka Brytania*
- VR: Swedish Research Council (Vetenskapsrådet), *Szwecja*

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET ASPERA TARGETED R&D AND DESIGN STUDIES IN VIEW OF THE REALISATION OF FUTURE ASTROPARTICLE INFRASTRUCTURES	
Otwarcie naboru wniosków	02.04.2009
Zamknięcie naboru wniosków	04.06.2009
Liczba złożonych wniosków	2 wnioski z udziałem polskich jednostek (na 5 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	04.06.2009
Zakończenie oceny formalnej	13.06.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	13.06.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	22.07.2009
Rekomendacja Zespołu Ekspertów	03.12.2009

3.5.18 ASTRONET

ERA-NET ASTRONET został powołany w celu zapoczątkowania długofalowego procesu planowania rozwoju europejskiej astronomii: stworzenia wizji naukowego rozwoju badań astronomicznych w Europie na następne 15-20 lat oraz określenie strategicznych projektów aparaturowych, w które będą inwestowane środki krajowe i unijne.. Ponadto zadaniem konsorcjum jest inicjowanie skoordynowanych działań członków ASTRONET, w szczególności wdrożenie procedur ewaluacyjnych w odniesieniu do określonych programów badawczych. Ukoronowaniem wspólnych działań będzie wykreowana wspólnie Mapa Drogowej w dziedzinie Dużych Obiektów Infrastruktury Badawczej w obszarze europejskiej astronomii.

Partnerzy konsorcjum ASTRONET:

- Institut National des Sciences de l’Univers du CNRS (CNRS/INSU), *Francja*
- Bundesministerium fuer Bildung und Forschung (BMBF) i Projekttraeger DESY (PT-DESY), *Niemcy*,
- Europejskie Obserwatorium Południowe /European Organisation for Astronomical Research in the Southern Hemisphere/ (ESO), organizacja międzynarodowa,
- Instituto Nazionale di Astrofisica (INAF), *Włochy*,
- Ministerio de Educacion y Ciencia (MEC), *Hiszpania*,
- Nordic Optical Telescope Scientific Association (NOTSA), organizacja międzynarodowa,
- Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO), *Holandia*,
- Science and Technology Facilities Council (STFC), *Wielka Brytania*,
- **NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska***,
- Ministerio de Ciencia e Innovacion (MICINN), *Hiszpania*.

Organizacje stowarzyszone:

- European Space Agency (ESA), organizacja międzynarodowa,
- Max Planck Gesellschaft (MPG) i German Research Foundation (DFG), Niemcy,
- Lithuanian Academy of Sciences (LAS), *Litwa*,
- Swedish Research Council (SRC), *Szwecja*,
- Greek National Committee for Astronomy (GNCA), *Grecja*,
- Hungarian Academy of Sciences (HAS), *Węgry*,
- Estonian Science Foundation (ESF), *Estonia*,
- State Secretariat for Education and Research (SER), *Szwajcaria*,
- Austrian Science Foundation (FWF), *Austria*,
- Astronomical Institute, Slovak Academy of Sciences (AI SAS), *Słowacja*,
- Astronomical Institute, Academy of Sciences of the Czech Republic (CAS), *Republika Czeska*,
- Austrian Science Fund (FWF) *Austria*
- Romanian Space Agency (ROSA), *Rumunia*
- National Academy of Sciences of Ukraine (NASU), *Ukraina*
- Slovenian Research Agency (ARRS), *Słowenia*
- Bulgarian Academy of Sciences (BAS) *Bułgaria*
- Israel Space Agency, *Izrael*
- University of Latvia, *Litwa*
- Academy of Finland, *Finlandia*
- The Danish Natural Science Research Council (FNU), *Dania*

3.5.19 NuPNET - ERA-NET for Nuclear Physics Infrastructures

NuPNET jest siecią europejskich agencji finansujących badania w zakresie fizyki jądrowej oraz inne organizacje związane z tym obszarem tematycznym. Zadaniem sieci jest wzmocnienie wspólnych, ponadnarodowych działań w obszarze infrastruktury badawczej fizyki jądrowej.

Partnerzy konsorcjum NuPNET:

- CNRS-IN2P3: Centre national de la recherche scientifique, *Francja*

- PT-GSI: Gesellschaft für Projektträger DESY, *Niemcy*
- BMBF: Bundesministerium für Bildung und Forschung, *Niemcy*
- INFN: Istituto Nazionale di Fisica Nucleare, *Włochy*
- FECYT: Fundacion Espanola para la Ciencia y la Tecnologia, *Hiszpania*
- MICINN: Ministerio de Ciencia e Innovación, *Hiszpania*
- FNRS: Fonds de la Recherche Scientifique, *Francja*
- FWO: Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, *Belgia*
- INRNE: Institute for Nuclear Research and Nuclear Energy, *Bułgaria*
- CEA: Commissariat à l’Energie Atomique, *Francja*
- NPI ASCR: Nuclear Physics Institute Academy of Sciences of the Czech Republic
- HIP: Helsingin Yliopisto, *Finlandia*
- GSRT: General Secretariat for Research and Technology, *Grecja*
- NKHT: National Office for Research and Technology, *Węgry*
- **NCBiR: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, *Polska***,
- IFIN-HH: Institute of Physics and Nuclear Engineering, *Rumunia*
- STFC: Science and Technology Facilities Council, *Wielka Brytania*
- RuG: Rijksuniversiteit Groningen, *Holandia*

3.5.20 ERA- Chemistry

Sieć ERA-Chemistry opiera się na współpracy nawiązanej w ramach zakończonego projektu ERA-NET finansowanego przez Komisję Europejską przez okres od 01.01.2004 do 31.12.2008. Projekt ten łączył instytucje finansujące badania z zakresu chemii z dwunastu krajów. Celem było stworzenie Europejskiej Przestrzeni badawczej w obszarze badań chemicznych jako inicjatywy oddolnej bez narodowych, formalnych czy tematycznych ograniczeń współpracy. Sieć wyłaniała szczególnie innowacyjne tematy do ponadnarodowych badań i wspierała naukowców w inicjacji i kontynuacji wspólnych, międzynarodowych projektów w celu optymalnego wykorzystania efektów synergii. Od 01.01.2009 współpraca kontynuowana jest przez partnerów bez finansowania z Komisji Europejskiej.

Partnerzy ERA- Chemistry :

- German Research Foundation (DFG), *Niemcy* - koordynator,
- Austrian Science Fund (FWF), *Austria*,
- Fonds de la Recherche Scientifique (FNRS), *Belgia*,
- Research Foundation Flanders (FWO), *Belgia*,
- Academy of Finland (AF), *Finlandia*,
- French National Centre for Scientific Research (FNRS), *Francja*,

- Hungarian Academy of Sciences (HAS), *Węgry*,
- Irish Research Council for Science, Engineering and Technology (IRCSET), *Irlandia*,
- The Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO), *Holandia*,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), *Polska*,
- Foundation for Science and Technology (FCT), *Portugalia*,
- Ministry for Education and Science (MEC), *Hiszpania*,
- Swiss National Science Foundation (SNF), *Szwajcaria*.

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS OPEN INITIATIVE – EDYCJA 2009 NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET CHEMISTRY	
Otwarcie naboru wniosków	06.02.2009
Zamknięcie naboru wniosków	03.03.2009
Liczba złożonych wniosków	do I etapu konkursu: 11 wniosków z udziałem polskich jednostek do II etapu konkursu 8 wniosków z udziałem polskich jednostek
Rozpoczęcie oceny formalnej	10.03.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej <i>pre-proposals</i>	05.06.2009
Zakończenie oceny merytorycznej <i>pre-proposals</i>	15.06.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej <i>full-proposals</i>	31.07.2009
Zakończenie oceny merytorycznej <i>full-proposals</i>	30.10.2009

3.5.21 ERA-NET MNT II

MNT stymuluje powstawanie nowych produktów oraz nowych usług, zwiększa zatrudnienie, polepsza warunki życia zwłaszcza osób w podeszłym wieku lub ludzi chorych. MNT skupia także zainteresowania kadry badawczej na problemach natury ekologicznej. Konsorcjum MNT ERA-NET ogłasza corocznie konkursy na projekty badawcze, odpowiadające na potrzeby i wyzwania społeczności europejskiej w zakresie mikro i nano-technologii

Partnerzy konsorcjum MNTII:

- Austrian Research Promotion Agency (FFG), *Austria*
- Direction générale opérationnelle Economie, Emploi & Recherche (DGOEER), *Belgia/Walonia*,
- Research Promotion Foundation (RPF), *Cypr*,
- The Czech Society for New Materials and Technologies (CSNMT), *Czechy*,

- Finnish Funding Agency for Technology and Innovation (TEKES), *Finlandia*,
- Regional Council of Midi-Pyrénées (CRMP), *Francja*,
- OSEO Innovation (OSEO), *Francja*,
- VDI/VDE-IT, *Niemcy*,
- VDI-TZ, *Niemcy*,
- National Office for Research and Technology (NKTH), *Węgry*,
- The Nordic Innovation Centre (NICE)
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), *Polska*,
- Fundação para a Ciência e Tecnologia (FCT), *Portugalia*,
- The National Centre for Programme Management (NCPM), *Rumunia*,
- The Slovak Academy of Sciences (SAS), *Słowacja*,
- The Ministry of Higher Education, Science and Technology, *Słowenia*,
- Innobasque, *Hiszpania / kraj Basków*,
- Swedish Governmental Agency for Innovation Systems (VINNOVA), *Szwecja*,
- The Office for Professional Education and Technology (OPET), *Szwajcaria*,
- TUBITAK, *Turcja*.

Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH ERA-NET MNT II [2009]	
Otwarcie naboru wniosków	02.03.2009
Zamknięcie naboru wniosków	10.07.2009
Liczba złożonych wniosków	7 wniosków z udziałem polskich jednostek (zakwalifikowane do drugiego etapu)
Rozpoczęcie oceny formalnej	10.07.2009
Zakończenie oceny formalnej	24.07.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	01.08.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	18.09.2009
Rekomendacja Zespołu Ekspertów	17-19.09.2009

W roku 2009 zakończono realizację następujących projektów ERA-NET:

MARINERA

Celem era-netu MARINERA było wzmocnienie ERA w dziedzinie badań morskich. Projekt skupiał się na współpracy agencji finansujących, ukierunkowanej na efektywne wykorzystanie funduszy narodowych przeznaczonych na badania, infrastrukturę oraz personel naukowy. Projekt wniósł znaczący wkład w rozwijanie europejskiej polityki badań morskich w zakresie identyfikacji przyszłych wyzwań wynikających z eksploatacji mórz.

SKEP

Celem era-netu SKEP było wypracowanie skutecznego modelu europejskiej współpracy w obszarze badań środowiskowych. Konsorcjum w swej aktywności skupiło się na wypracowaniu modelu współpracy opartego na ogłaszaniu wspólnych konkursów na projekty badawcze w tematyce środowiskowej, wspólnym poszukiwaniu możliwości finansowania badań oraz zapoczątkowaniu dialogu z instytucjami europejskimi. Istotnym zadaniem zrealizowanym przez konsorcjum było wsparcie procesu tworzenia właściwej regulacji prawnej dotyczącej środowiska na poziomie narodowym oraz europejskim.

CRUE

Celem era-netu CRUE było wspieranie badań nad powstawaniem i zapobieganiem powodziom poprzez koordynację narodowych programów badawczych. Wizją którą postawiło przed sobą oraz realizowało konsorcjum CRUE było integrowanie narodowych polityk i programów strategicznych celem kreowania wiedzy niezbędnej z punktu widzenia możliwości zrównoważonego zapobiegania ryzykom powodziowym.

WIN

Celem tego era-netu było ustanowienie skutecznych narzędzi koordynacji pomiędzy działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym i regionalnym w Europie w odniesieniu do badań związanych z innowacyjnością ludzkiej pracy. W rezultacie tego projektu doszło do wymiany informacji dotyczących istniejących polityk i programów w efekcie czego zainicjowano i przeprowadzono szereg międzynarodowych inicjatyw, zorganizowano międzynarodowe konferencje i seminaria oraz opracowano narzędzia oceny badań z zakresu innowacyjności pracy, jak również opracowano wspólny program badań.

3.6 Wspólne inicjatywy badawcze na bazie Art. 169 i 171 TWE w NCBiR

W 2009 roku, Centrum wraz z partnerami zagranicznymi ogłosiło **2 konkursy** na międzynarodowe projekty badawcze w ramach 2 inicjatyw realizowanych na bazie art. 169 traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską: JU ENIAC oraz Programu AAL.

3.6.1 Program AAL

Program AAL ma na celu doprowadzenie do poprawy jakości życia ludzi starszych, poprzez wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Celem głównym programu

jest stymulowanie generowania innowacyjnych produktów, usług i systemów bazujących na technologii informacyjno – komunikacyjnej (ICT) dla zapewnienia komfortowego funkcjonowanie ludzi starszych.

Program AAL jest wdrażany przez Stowarzyszenie ALL, którego członkowie (obecnie 25 krajów, w tym Polska reprezentowana przez Centrum) są organizacjami finansującymi badania. Program jest implementowany poprzez organizowanie konkursów na projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez międzynarodowe konsorcja naukowo-przemysłowe. **W 2009 roku ogłoszono 1 konkurs** na projekty badawczo-rozwojowe (szczegółowe informacje w tabeli poniżej), oceniane przez międzynarodowe gremium ekspertów, powołanych spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje stowarzyszone w AAL. Zgodnie z zasadami konkursu, Centrum jako członek stowarzyszenia AAL, zostało zobowiązane do weryfikacji polskich wnioskodawców pod kątem spełnienia krajowych kryteriów finansowania.

KONKURS ICT BASED SOLUTIONS FOR ADVANCEMENT OF SOCIAL INTERACTION OF ELDERLY PEOPLEW RAMACH PROGRAMU AAL	
Otwarcie naboru wniosków	11.02.2009
Zamknięcie naboru wniosków	05.05.2009
Liczba złożonych wniosków	12 wniosków z udziałem polskich jednostek (na 100 złożonych wniosków)
Rozpoczęcie oceny formalnej	11.05.2009
Zakończenie oceny formalnej	08.06.2009
Rozpoczęcie oceny merytorycznej	26.05.2009
Zakończenie oceny merytorycznej	11.09.2009

3.6.2 JU ENIAC

ENIAC to wspólne przedsięwzięcie na rzecz nanoelektroniki, ustanowione Rozporządzeniem Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. Główne działania JU ENIAC dotyczą integracji i miniaturyzacji urządzeń oraz rozbudowy ich funkcji, tak, aby dzięki stworzonym materiałom, urządzeniom, a także procesom konstrukcyjnym i produkcyjnym, mogły one znaleźć zastosowanie np. w medycynie, transporcie, zarządzaniu środowiskiem i energią, informatyce i telekomunikacji.

W ramach JU ENIAC w roku 2009 ogłoszono jeden konkurs na międzynarodowe projekty badawcze w obszarze nanoelektroniki. Informacje o konkursie na projekty badawcze w przeprowadzonym w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURS ENIAC 2009 NA MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY BADAWCZE W RAMACH JU ENIAC (KONKURS DWUETAPOWY)	
Rozpoczęcie przyjmowania skróconych wersji wniosków	09.03.2009
Zamknięcie naboru skróconych wersji wniosków	06.05.2009
Ocena skróconych wersji wniosków	07.05.2009 - 05.06.2009
Rozpoczęcie naboru pełnej wersji wniosków	06.06.2009
Zakończenie naboru pełnych wersji wniosków	03.09.2009
Liczba złożonych wniosków z polskimi podmiotami	4
Liczba polskich uczestników w złożonych wnioskach	6
Okres oceny pełnych wersji wniosków	04.09.2009 – 22.10.2009
Liczba skierowanych do finansowania projektów z polskim udziałem	2
Liczba polskich uczestników w projektach skierowanych do finansowania	3

3.6.3 Program EUROSTARS

Program Inicjatywy EUREKA i Unii Europejskiej wspierający małe i średnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w obszarze badań i rozwoju, w celu wdrożenia rezultatów projektu (nowego produktu, procesu lub usługi). Zakres tematyczny konkursów ma charakter otwarty.

Program realizowany poprzez wsparcie finansowe ze strony państw członkowskich dla projektów wyłanianych w drodze konkursów organizowanych przez Sekretariat EUROSTARS, utworzony w strukturze Sekretariatu EUREKI w Brukseli. Polska zobowiązała się do przeznaczania corocznie 1 milion EURO w okresie trwania Programu tj. 7 lat. Unia Europejska zobowiązana jest do wspierania finansowego Programu EUROSTARS w formie zwrotu części kosztów wydatkowanych przez państwa członkowskie na wsparcie projektów. Dofinansowanie UE realizowane jest na bazie art. 169 Traktatu.

W 2 konkursach rozstrzygniętych w 2008 i 2009 r. uzgodniono finansowanie 8 projektów z udziałem 9 polskich partnerów. W 2009 roku NCBiR zawarto 5 umów z polskimi partnerami współrealizującymi 4 projekty EUROSTARS i uruchomiono finansowanie na kwotę **1 174 910,00 zł** (wyplacono 100 % środków zaplanowanych na 2009 r.). Informacje o konkursach przeprowadzonych w 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

KONKURSY W RAMACH PROGRAMU EUROSTARS	
II konkurs Programu EUROSTARS	
Data ogłoszenia i zamknięcia	07.07.2008 – 21.11.2008
Liczba wniosków	317 projektów zgłoszonych, w tym 13 projektów z udziałem 14 polskich partnerów 111 projektów spełniających kryteria jakościowe 86 projektów przyjętych do finansowania w tym 2 projekty z udziałem 2 polskich partnerów
Wyniki konkursu	Wyniki ogłoszono 18 czerwca 2009 r.
III konkurs	
Data ogłoszenia i zamknięcia	22.11.2008 - 24.09. 2009
Liczba wniosków	279 projektów zgłoszonych, w tym 8 projektów z udziałem 8 polskich partnerów 112 projektów spełniających kryteria jakościowe w tym 1 projekt z udziałem 1 polskiego partnera
Wyniki konkursu	Wyniki zostaną ogłoszone 13 kwietnia 2010

Inne przedsięwzięcia międzynarodowe

JU IMI (The Innovative Medicines Initiative) – wspólne przedsięwzięcie na rzecz leków innowacyjnych, ustanowione Rozporządzeniem Rady (WE) nr 73/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r.

Celem przedsięwzięcia jest rozwiązywanie krytycznych problemów związanych z procesem badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez przemysł farmaceutyczny po to, aby przyspieszyć opracowywanie bezpiecznych i bardziej skutecznych leków dla pacjentów. IMI organizuje konkursy na wykonanie zadań i projektów badawczych. W roku 2009 rozstrzygnięto konkurs ogłoszony w roku 2008 w ramach którego finansowany jest 1 projekt z udziałem polskiej jednostki (Katedra Chorób Płuc UJ). W roku 2009 ogłoszono jeden konkurs na projekty badawcze. Zgodnie z ww. rozporządzeniem stroną finansującą projekty jest przemysł i Komisja Europejska.

JTI Clean Sky – inicjatywa zapoczątkowana przez przemysł lotniczy krajów UE oraz krajów stowarzyszonych, mająca na celu obniżenie emisji gazów cieplarnianych, poprzez implementację nowych rozwiązań: materiałów oraz nowych koncepcji silników w transporcie lotniczym. JTI Clean Sky ustanowiono Rozporządzeniem Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. Polska jest reprezentowana przez Centrum w Grupie Przedstawicieli Państw Narodowych (ciało doradcze JTI Clean Sky). W roku 2009 ogłoszono dwa nabory wniosków na projekty międzynarodowe w dziedzinie technologii lotniczych. Zgodnie z ww. rozporządzeniem stroną finansującą projekty jest przemysł i Komisja Europejska.

ESFRI (European Strategic Forum for Research Infrastructure)

W Europejskim Forum Strategii dla Infrastruktur Badawczych (ESFRI) są stowarzyszone kraje uczestniczące w programach ramowych B+R. Rolą ESFRI jest wspieranie spójnej polityki w zakresie infrastruktury badawczych w Europie oraz inicjowanie międzynarodowych negocjacji w konkretnych inicjatywach. Zasadniczym celem ESFRI jest wypracowanie długoterminowej, skoordynowanej na poziomie europejskim, polityki dotyczącej dużych projektów i urządzeń infrastruktury badawczej. Polska jest reprezentowana w ESFRI przez dwóch delegatów mianowanych przez Ministra – jednym z nich jest przedstawiciel Centrum. Decyzje w sprawie przedsięwzięć związanych z finansowaniem infrastruktury badawczej pozostają w kompetencjach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (instytucją wiodącą w pracach polskiej delegacji w forum ESFRI jest MNiSzW).

3.7 Projekty badawcze zamawiane

Konkursy na projekty badawcze zamawiane (PBZ) przeprowadzane były na podstawie Krajowego Programu Ramowego (KPR) – ustanawianego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie nieobowiązującego już art. 10 ust. 2 ustawy o zasadach finansowania nauki – lub programu wieloletniego, ustanawianego zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Nowelizacja ustawy o zasadach finansowania nauki, przeprowadzona w 2007 r., zniosła projekty badawcze zamawiane oraz krajowe programy ramowe, ustanawiając w ich miejsce Krajowy Program Badań Naukowych i Prac Rozwojowych (KPBNI PR). Prowadzenie całości działań związanych z finansowaniem i rozliczaniem projektów badawczych zamawianych realizowanych w latach 2007-2010 zostało zlecone Centrum dnia 10 stycznia 2008 r.

W 2009 r. Centrum kontynuowało monitorowanie i prowadzenie całości działań związanych z finansowaniem i rozliczaniem **53 projektów** badawczych zamawianych *przekazanych w trybie art. 5 ust. 1 pkt 4 Ustawy o NCBiR przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego*. W ramach bieżącego monitorowania postępów w realizacji projektów Centrum skierowało do oceny przez ekspertów **44 raportów rocznych**. Przyjęto **15 raportów końcowych**. Na wniosek wykonawców podpisano **30 aneksów** do umów na realizację projektów. Do dnia 31 grudnia 2009 r. wykonawcy zakończyli realizację **19 projektów**.

W ramach nadzoru nad realizacją projektów badawczych zamawianych przeprowadzono **kontrole** w miejscu realizacji projektów na próbie 7 projektów. W ramach nadzoru nad realizacją projektów realizowanych w ramach **Inicjatywy technologicznej I** przeprowadzono **kontrole** w miejscu realizacji projektów na próbie **15 projektów**.

W roku 2009 przekazano środki finansowe w wysokości **110 205 210,78 zł** wykonawcom **39 projektów** spełniających warunki umożliwiające dokonanie płatności (wyplacono 99,97 % środków zaplanowanych na 2009 r.). Ilość projektów w poszczególnych obszarach badawczych KPR przedstawia tabela poniżej.

PROJEKTY BADAWCZE ZAMAWIANE	
Obszar	Ilość projektów
Budownictwo, architektura i wzornictwo	1
Energetyka	5
Technologie i inżynieria chemiczna	5
Inżynieria procesowa i ochrona środowiska	2
Nauki rolnicze i biologiczne	22
Nauki medyczne, technika w medycynie	1
Inżynieria materiałów konstrukcyjnych i funkcjonalnych	3
Metalurgia, odlewnictwo i przetwórstwo metali	2
Elektrotechnika, miernictwo interdyscyplinarne	4
Elektronika, telekomunikacja, metody komputerowe w nauce	1
Transport, spalinowe zespoły napędowe	2
Nauki humanistyczne i sztuka	3
Nauki społeczne i ekonomiczne	2
RAZEM	53

3.8 Przykłady efektów uzyskanych w ramach realizacji projektów badawczych zamawianych

- 1) Instytut Maszyn Przepływowych PAN Gdańsk wykonał projekt *Zintegrowany dynamiczny system oceny ryzyka, diagnostyki oraz sterowania dla obiektów i procesów technicznych*. Uzyskane dofinansowanie: 4 200 000 zł

Wykonawcy opracowali prototyp hybrydowego systemu diagnostycznego nowej generacji wraz z metodologią pozyskiwania wiedzy oraz zapisem i kodyfikacją wiedzy w formacie elektronicznej biblioteki. Zbudowano również tzw. „wirtualną elektrownię” stanowiącą moduł symulujący procesy obserwowane na rzeczywistym obiekcie. Wykonany prototyp w postaci oprogramowania, został przystosowany do testowania czujników inteligentnych najnowszych generacji. Ponadto zbudowano bazę wiedzy i bazę danych, opracowując jednocześnie nowe modele i narzędzia badawcze. Opracowano także prototyp hybrydowego, dynamicznego systemu eksperckiego nowej generacji łączący w sobie elementy oceny ryzyka, kontroli i bezpieczeństwa pracy, diagnostyki technicznej, przeplywowo-ciepłej oraz materiałowej.

Wyniki mają wysoką wartość naukową i istotne znaczenie dla rozwoju nauki. Prezentowane wyniki prowadzonych badań pozwalają na ich dalszą kontynuację przez inne zespoły badawcze. Uzyskane rozwiązania, które dotyczą metod pozyskiwania wiedzy diagnostycznej mają istotne znaczenie dla przyszłych kierunków prowadzonych w UE badań w zbliżonych zakresach tematycznych dotyczących metodyki pozyskiwania wiedzy z zastosowaniem narzędzi inteligentnych. W efekcie realizacji projektu opracowane zostały nowoczesne metody komputerowej analizy stanu dynamicznego przemysłowych maszyn krytycznych uwzględniające zjawiska nieliniowe, modelowanie im perfekcji konstruktywnych i materiałowych, modelowanie przepływów w sąsiedztwie ograniczających ich struktur.

- 2) **Wojskowa Akademia Techniczna** wykonała projekt *Modele zagrożeń aglomeracji miejskiej wraz z systemem zarządzania kryzysowego na przykładzie m. st. Warszawy*. Uzyskane dofinansowanie: **6 500 000 zł**

Celem projektu było stworzenie informatycznego systemu wspomaganie zarządzania kryzysowego (ISWZK) Warszawy, składającego się z:

- infrastruktury technicznej (sieciowy system komputerowy obejmujący stanowiska pracy Centrum Zarządzania Kryzysowego (CZK));
- oprogramowania użytkowego, obejmującego procedury komputerowe wspomaganie decyzji na stanowiskach pracy CZK, stymulatory rozprzestrzeniania się zagrożeń, bazy danych, narzędzia wizualizacji, interfejsy użytkownika.

Formą końcową projektu jest wielozadaniowy system wspomaganie zarządzania kryzysowego, który charakteryzuje się:

- wspomaganie obsługi zgłoszeń o zdarzeniach: klasyfikacja, selekcja, wiązanie, archiwizowanie;
- zautomatyzowaną weryfikacją stanu bezpieczeństwa aglomeracji: periodycznej i zdarzeniowej;
- prognozowaniem wystąpienia zagrożenia;
- szacowaniem skutków prognozowanych oraz powstałych zagrożeń;
- analizowaniem statystycznym i scenariuszowym;
- programowym wspomaganie wybranych decyzji (optymalizacja, harmonogramowanie, przydziały);
- realizacją procedur reagowania kryzysowego: eksperci dobór procedur, sterowanie wieloprotocową realizacją procedur;
- zarządzaniem danymi: przestrzennymi, o zasobach, siłach i środkach oraz elementach infrastruktury;
- obrazowaniem w systemie informacji przestrzennej GIS: warstw technicznych, zdarzeń, skutków oraz obiektów infrastruktury;
- raportowaniem prowadzonych działań i przetwarzanych informacji.

Uzyskane wyniki będą bardzo przydatne w dalszych pracach nad poprawą bezpieczeństwa i tworzenia ogólnokrajowego systemu zarządzania kryzysowego.

- 3) **Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu** wykonał projekt *Związki metaloorganiczne i koordynacyjne w syntezie chemikaliów i materiałów o specjalnych zastosowaniach*. Uzyskane dofinansowanie: **4 000 000 zł**

Celem projektu było opracowanie:

- syntezy liniowych i rozgałęzionych dendrytycznie i gwiazdowo polisiloksanów zawierających funkcje jonowe biocydowe,
- syntezy sfunkcjonalizowanych polisiloksanów zawierających funkcje katalityczne,
- syntezy sfunkcjonalizowanych dendrymerów polikarbosilanowych i ich hybryd z polisiloksanami i polimerami organicznymi jako nośników katalizatorów
- materiałów hybrydowych organiczno-krzemionkowe sfunkcjonalizowane grupami biobójczymi lub grupami wiążącymi katalizatory oraz ciekłokrystalicznych materiałach opartych na związkach krzemu.

W wyniku realizacji projektu uzyskano potencjalnie technicznie użyteczne rozwiązania w dziedzinach: a) wydajne katalizatory oraz katalizatory z indukcją asymetrii (zadania: 1.3 - katalizatory metaloorganiczne immobilizowane na hybrydowym nośniku karbosilanowy dendron- polistyren; 2. - karbenoniklowe kompleksy aktywowane alumoksanem jako katalizatory polimeryzacji styrenu i etylenu; 5.1-9 - katalizatory rodowe(I), palladowe(II) i renowe(V) i wanadowe w reakcjach metoksykarbonylacji, Hecka, hydroformylacji, polimeryzacji fenyloacetylenu, utleniania alkoholi i alkiloaromatów, Suzuki (katalizatory homo- i heterogeniczne, w tym kataliza w cieczach jonowych); 8.- synteza chiralnych ligandów i ich kompleksów cynkowych oraz zastosowanie w reakcji asymetrycznego hydrosililowania prochiralnych ketonów; 11. - wysokowydajna synteza policyklicznych chiralnych ligandów fosfinowych i kompleksów rodzaju immobilizowanych na materiale polimerowym oraz ich funkcja katalityczna w reakcjach uwodornienia enamin prowadząca do aminokwasów z dużymi ee; 12. - kompleksy typu salenCr, gdzie salen - modyfikowany chiralny ligand typu Jacobsena, jako katalizatory z indukcją asymetrii w reakcjach aldehydów z nitroalkanami i dienem Danishefsky'ego; 14. - alkoksylowe kompleksy jonów metali grup głównych oraz cynku jako prekursorów katalizatorów polimeryzacji laktydów oraz otrzymywania izotaktycznego polipropylenu i innych procesów polimeryzacji olefin), b) nowe materiały organiczne i hybrydowe o szczególnych właściwościach mechanicznych (zadania: 1.1.-1.4. - polimery i kopolimery siloksanowe o geometrii liniowej i rozgałęzionej wraz z ich zastosowaniem do immobilizacji katalizatorów rodowych, palladowych i platynowych, hybrydowe materiały krzemionkowo-polisiloksanowe i ich pochodne o właściwościach przeciwdrobnoustrojowych; 3. - klastery karboksylanowe i alkoksylanowe glinu i cynku oraz ich kompozyty z polimerami organicznymi; 7. - druty polimetaliczne rodzaju i ich właściwości elektrokatalityczne w reakcjach redukcji CO₂ i rozkładu wody; 13. - alkenylo-pochodne związków krzemooorganicznych, winylogermananów i winyloboranów (winylometaloidy), polimery silileno-aryleno-winylenowe oraz ich właściwości optoelektroniczne; 14. - biodegradowalne polimery z surowców naturalnych), c) materiały o szczególnych właściwościach: c1 - optycznych (zadania: 1.5. - polisiloksanowe modyfikowane materiały ciekłokrystaliczne - potencjalne routery w technikach światłowodowych; 6. - modyfikowane materiały nieorganiczne (modyfikowane: CdS i TiO₂ oraz ich kompozyty jako fotokatalizatory i fotoinaktywatory bakterii; 10 - materiały o właściwościach NLO (non-linear optics) - pochodne ferrocenyłowe oraz aza- i difosferrocenyłowe ; 13. - fotoizomeryzujące polimery silileno-aryleno-winylenowe), c2 - biologicznych (zadania: 1.1. - dendrytyczne polielektrolity o właściwościach biobójczych; 7. -

nowe kompleksy rodu o aktywności cytostatycznej wyższej niż cisplatyna), c3 - potencjalne molekularne elementy elektroniczne (zadania: 4 - boro-, fosfo- i krzemoorganiczne pochodne porfinoidowe - labilne przełączniki elektronowe; 9. - kompleksy Ag, Cu, Ti, Zr jako lotne prekursorzy metali do pokrywania monomolekularnego elementów elektronicznych metodą CVD).

- 4) **Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN** wykonał projekt *Nowe materiały kataliczne jako podstawa procesów chemicznych przyjaznych dla środowiska*. Uzyskane dofinansowanie: **4 500 000 zł**

Opracowano innowacyjne układy bazujące na metalach szlachetnych i przejściowych, przygotowanie ekonomicznie efektywnej technologii otrzymywania preredukowanego katalizatora do syntezy amoniaku. Druga grupa tematyczna obejmuje katalizatory tlenkowe o programowej budowie, stanowiące przykład sterowania procesami syntezy materiałów katalitycznych na poziomie atomowym. Są one ukierunkowane na otrzymanie układów katalitycznych aktywnych w procesach eliminacji toksycznych zanieczyszczeń atmosfery, także w skali technologicznej, oraz proponują nowatorskie rozwiązania w dziedzinie zaawansowanej syntezy organicznej, m in. W oparciu o odnawialne źródła surowcowe, takie jak oleje roślinne i tłuszcze zwierzęce. Trzecia grupa tematyczna zajmie się opracowaniem materiałów katalitycznych, których głównym wyznacznikiem jest porowata struktura o kontrolowanej architekturze (3a-3c) stanowiąca projekty, w których podstawą nowych katalizatorów są unikatowe rozwiązania na bazie zeolitów, minerałów warstwowych i najnowszych generacji materiałów mezo-porowatych. Zakres zastosowań katalitycznych obejmuje oczyszczanie powietrza, zagospodarowanie niewykorzystywanych produktów przemysłu petrochemicznego, jakimi są węglowodory nasycone, oraz przyjazne środowisku reakcje utleniania w fazie ciekłej. Realizacja projektu wpłynęła na postęp w opracowaniu nowych układów katalitycznych, pozwoliła także na wyjaśnienie skali atomowej/molekularnej ich natury a także poznania ich budowy i trwałości. Przede wszystkim jednak realizacja projektu przyczyniła się do stworzenia podstaw dla syntetycznej nowej generacji katalizatorów, doprowadziła do zaprojektowania nowych procesów i technologii opartych o przyjazne dla środowiska rozwiązania oraz do powstania nowatorskich konstrukcji technicznych. Uzyskane wyniki mają duże szanse na wdrożenie w zakładach przemysłowych ze względu na szeroki wachlarz zastosowań: począwszy od kluczowych reakcji katalizy środowiskowej, przez otrzymywanie surowców do syntezy organicznej stosowanej w produkcji leków, materiałów elektronicznych, środków ochrony roślin i tworzyw sztucznych, aż do wielkotonażowego procesu syntezy amoniaku poprzez procesy eliminacji toksycznych zanieczyszczeń atmosfery, syntezy organicznej, układów fotokatalitycznych uzdatniających zanieczyszczoną wodę oraz nadających powierzchnia ciał stałych właściwości samooczyszczających, po oczyszczanie powietrza, zagospodarowanie niewykorzystanych produktów przemysłu petrochemicznego oraz przyjazne środowisku reakcje utleniania w fazie ciekłej.

- 5) **Instytut Biochemii i Biofizyki PAN** wykonał projekt *Genomika funkcjonalna modelowych mikroorganizmów w badaniach molekularnych podłoża ludzkich chorób genetycznych i patogenności*. Uzyskane dofinansowanie: **3 000 000 zł**

Wykorzystano potencjału naukowego zespołów badawczych specjalizujących się w genomie funkcjonalnej oraz systemowej biologii drożdży (*Sacharomyces*, *Candida*, *Pichia*) do rozwiązania ważnych problemów medycznych, takich jak diagnostyka chorób uwarunkowanych genetycznie, poznanie mechanizmów patogenności grzybów, zjawiska wielorakiej oporności na działanie leków, identyfikacja celów dla terapii lekowej.

W ramach projektu zgłoszono do Urzędu patentowego szczep drożdżowy przeznaczony do biologicznej walidacji inhibitorów szlaku kwasu mewalonowego (P-386922) jak i nowe fungicydy (P-385165). Wykazano, że drożdżowy system dwuhybrydowy może być zastosowany w poszukiwaniu interakcji peroksydazy tarczycowej z innymi białkami, co ma istotne znaczenie dla rozwoju chorób tarczycy o podłożu autoimmunologicznym. Stworzono układ doświadczalny, wykorzystujący drożdże i pozwalający na wykrycie wpływu zmian genetycznych i rodzaju podawanych na funkcje reduktazy HMG-CoA; rozszerzono metody diagnostyczne wrodzonych niedoborów enzymów krwinki czerwonej. Opracowano metodę i bardzo wydajny drożdżowy system heterologicznej ekspresji genów kodujących duże błonowe białka hybrydofobowe ssaków, co można wykorzystać w badaniach molekularnych podłoża ludzkich chorób genetycznych. Otrzymano związki żelaza, kobaltu, rodu i irydu, które mogą zastać wykorzystane w medycynie jako leki przeciwnowotworowe lub antybakteryjne, a związki cyny jako czynniki przeciwgrzybiczne. Opracowano metodę diagnostyki molekularnej epidemiologicznej analizy patogennych szczepów *Candida albicans* i *Candia glabrata*. Wykazano, iż ekspresja białka Maf1 (potencjalnego supresora nowotworów) jest konstytutywną, a jego aktywność regulowana jest dzięki fosforylacji i zmianie lokalizacji.

3.9 Projekty badawcze rozwojowe

Projekty badawcze rozwojowe to, zgodnie z art. 2 pkt 12 a ustawy o zasadach finansowania nauki, projekty ukierunkowane są na praktyczne zastosowanie wyników.

3.9.1 Projekty badawcze rozwojowe IV konkursu

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zlecił Centrum Prowadzenie całości działań związanych z finansowaniem i rozliczaniem realizacji projektów rozwojowych, przyjętych do finansowania w ramach IV konkursu w dniu 29 lutego 2008 r. W roku 2008 Dyrektor Centrum podpisał 148 umów na realizację ww. projektów.

W ramach monitorowania realizacji i rozliczania projektów, Centrum m.in. podpisało w sumie **69** aneksów do umów na realizację projektów. Suma przekazanych płatności na realizację projektów w 2009 r. wyniosła **57 642 119,24 mln zł** (wypłacono 98,67 % środków

zaplanowanych na 2009 r.). W ramach nadzoru nad realizacją projektów rozwojowe przeprowadzono **kontrole** w miejscu realizacji projektów na próbie **8** projektów.

Do dnia 31 grudnia 2009 r. zakończono realizację **10 projektów**. Ilość projektów w poszczególnych obszarach badawczych KPR przedstawia tabela poniżej.

PROJEKTY BADAWCZE ROZWOJOWE	
Obszar	Ilość projektów
Mechanika, budowa maszyn	13
Budownictwo, architektura i wzornictwo	6
Górnictwo, geologia inżynierska, geodezja i kartografia, badania kosmiczne	10
Energetyka	4
Technologie i inżynieria chemiczna	8
Inżynieria procesowa i ochrona środowiska	9
Nauki rolnicze i biologiczne	12
Nauki medyczne, technika w medycynie	19
Inżynieria materiałów konstrukcyjnych i funkcjonalnych	17
Technologie materiałowe	6
Metalurgia, odlewnictwo i przetwórstwo metali	7
Elektrotechnika, miernictwo interdyscyplinarne	14
Elektronika, telekomunikacja, metody komputerowe w nauce	7
Transport, spalinowe zespoły napędowe	10
Nauki humanistyczne i sztuka	2
Nauki społeczne i ekonomiczne	4
RAZEM	148

3.9.2 Projekty badawcze rozwojowe VI konkursu

W roku 2009 Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zlecił Centrum realizację projektów rozwojowych, przyjętych do finansowania w ramach VI konkursu, ogłoszonego przez MNiSW jesienią 2008 roku. Przekazywanie projektów z MNiSzW rozpoczęło 1 czerwca a zakończono **13 listopada 2009 r.**

W ramach realizacji zadania prowadzono całość działań związanych z podpisaniem umów na realizację projektów rozwojowych, które obejmowały:

- przejście protokołami dokumentacji 299 projektów rozwojowych z VI konkursu;
- opracowanie wzoru umowy na realizację projektów rozwojowych;
- informowanie jednostek o zaleceniach zespołu roboczego Rady Nauki;
- przygotowanie, w porozumieniu z jednostkami realizującymi projekty, umów uwzględniających zalecenia zespołu roboczego Rady Nauki (m.in. zmniejszenie dofinansowania) oraz zalecenia MNiSzW dotyczące przeznaczenia w 2009 r. 5/12 kwoty wskazanej we wnioskach o dofinansowanie. Konieczność zmian i negocjacji kosztorysów i harmonogramów we wszystkich przekazanych projektach.

- weryfikację i podpisywanie umów oraz przekazywanie środków na realizację projektów zgodnie z umowami oraz procedurą obowiązującą w Centrum.
- na wniosek Wykonawców przesunięto rozpoczęcie realizacji 7 projektów na rok 2010 (dla 4 konsorcjów naukowo-przemysłowych, 2 jednostek naukowych oraz grupy jednostek naukowych deklarującej przekształcenie w konsorcjum naukowo-przemysłowe).

W 2009 r. Dyrektor Centrum podpisał **290** umów na realizację w/w projektów. W ramach monitorowania realizacji i rozliczania projektów, Centrum podpisało **3** aneksy do umów. Suma płatności na realizację projektów w 2009 r. wyniosła **50 615 680,00 zł** (wypłacono 100 % środków zaplanowanych na 2009 r.).

Ilość projektów w poszczególnych obszarach badawczych KPR przedstawia tabela poniżej.

PROJEKTY BADAWCZE ROZWOJOWE	
Obszar	Ilość projektów
Mechanika, budowa maszyn	26
Budownictwo, architektura i wzornictwo	5
Górnictwo, geologia inżynierska, geodezja i kartografia, badania kosmiczne	12
Energetyka	7
Technologie i inżynieria chemiczna	26
Inżynieria procesowa i ochrona środowiska	17
Nauki rolnicze i biologiczne	37
Nauki medyczne, technika w medycynie	34
Inżynieria materiałów konstrukcyjnych i funkcjonalnych	31
Technologie materiałowe	7
Metalurgia, odlewnictwo i przetwórstwo metali	15
Elektrotechnika, miernictwo interdyscyplinarne	16
Elektronika, telekomunikacja, metody komputerowe w nauce	23
Transport, spalinowe zespoły napędowe	21
Nauki humanistyczne i sztuka	7
Nauki społeczne i ekonomiczne	13
RAZEM	297*

* trzech wnioskodawców zrezygnowało

3.9.3 Podsumowanie

Łącznie w roku 2009 na realizację projektów badawczych rozwojowych przekazano środki finansowe wykonawcom **434 projektów** spełniających, warunki umożliwiające dokonanie płatności w wysokości **108 257 799,24 zł**.

3.10 Program wieloletni pn. *Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy* - I etap, okres realizacji 2008 - 2010 rok

Program wieloletni pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” został ustanowiony na podstawie uchwały Rady Ministrów Nr 117/2007 z dnia 3 lipca 2007 roku. Zgodnie z § 2 uchwały nadzór nad realizacją programu i wdrażaniem jego wyników został powierzony ministrowi właściwemu do spraw pracy. Głównym wykonawcą i Koordynatorem programu został Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy.

Celem programu jest opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego i ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego pismem z dnia 15 stycznia 2008 roku zlecił Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju prowadzenie całości działań związanych z zawieraniem umów, finansowaniem i rozliczaniem projektów rozwojowych objętych częścią B (program realizacji badań naukowych i prac rozwojowych).

W ramach realizacji programu wieloletniego w roku 2009 **osiągnięto następujące cele:**

realizowano 72 projekty badawcze rozwojowe (w tym 9 projektów wyłonionych w wyniku rozstrzygnięcia konkursu uzupełniającego, przeprowadzonego przez Centrum, zgrupowane w pięciu przedsięwzięciach badawczych:

- 1) Efektywne metody zarządzania kształtowaniem środowiska pracy z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii (**18 projektów**);
- 2) Zintegrowana ocena zagrożeń czynnikami chemicznymi i fizycznymi w środowisku pracy w aspekcie ograniczania ryzyka zawodowego (**18 projektów**);
- 3) Nowe materiały i rozwiązania środków ochrony indywidualnej w środowisku pracy (**12 projektów**);
- 4) Badanie mechanizmów i opracowanie metod zapobiegania rozwojowi sytuacji wypadkowych (**17 projektów**);
- 5) Doskonalenie systemów profilaktyki dla zapewnienia bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do zagrożeń wystąpieniem poważnej awarii oraz atmosfery wybuchowej (**7 projektów**).

W roku 2009 przeprowadzono ocenę 61 raportów z realizacji projektów, 22 wniosków o płatność (w tym 1 wniosek o płatność - zgodnie z umową nr 1/2008 z dn. 25.06.2008 r. – zawierał wykaz kosztów poniesionych na realizację 40 projektów) i wypłacono Wykonawcom środki finansowe na realizację projektów w roku 2009 w wysokości **8 179 973,87 zł**. Jednemu Wykonawcy nie wypłacono środków finansowych (w wysokości 102 632,00 zł) na realizację projektu w roku 2009 z uwagi na niezakwalifikowanie kosztów;

W dniu 21 maja 2009 roku rozstrzygnięto konkurs uzupełniający, w wyniku którego spośród 16 złożonych wniosków na 12 tematów nieobjętych umowami, do finansowania wyłoniono 9 projektów, którym wypłacono środki finansowe na realizację projektów w roku 2009 w wysokości **964 447,87 zł**. Podpisano 2 aneksy nie wywołujące skutków finansowych w roku 2010 i 1 aneks dotyczący przesunięć pomiędzy kategoriami w roku 2010.

Na realizację projektów w ramach w/w programu wieloletniego przekazano środki finansowe w wysokości **8 699 516,87 zł** (wypłacono 86,13 % środków zaplanowanych na 2009 r.).

Przykłady efektów uzyskanych w ramach realizacji projektów Programu

- 1) Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Ochron Osobistych- Program realizacji zadań w zakresie służb państwowych, Zadanie 3.S.26: ***Wdrożenie metody badania odporności na zaparowanie środków ochrony oczu***, poniesione koszty: 80 952,89 zł

Zgodnie z założeniami zbudowano stanowisko badawcze i opracowano procedurę badania środków ochrony oczu pod względem odporności na zaparowanie. Procedura ta zostanie włączona do krajowego systemu oceny zgodności. Planowane jest przygotowanie materiałów informacyjnych dla producentów i użytkowników na temat oceny odporności zaparowania w kontekście komfortu widzenia podczas stosowania środków ochrony indywidualnej oczu.

- 2) Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Program realizacji badań naukowych i prac rozwojowych projekt 2.R.13: ***Określenie wielkości promieniowania słonecznego UV na obszarze Polski dla potrzeb oceny zagrożenia***, poniesione koszty: 134 117,59 zł

Celem projektu było określenie wielkości promieniowania słonecznego UV na obszarze Polski na potrzeby oceny zagrożenia tym promieniowaniem pracowników zatrudnionych na zewnętrznych stanowiskach pracy poprzez stworzenie ogólnodostępnego systemu przekazywania i wizualnej prezentacji bieżących wyników pomiarów indeksu UV (lub erytemalnego natężenia napromieniowania) oraz jego prognozy, a także zaleceń odnośnie do stosowania odpowiednich środków ochrony w określonym przedziale czasowym.

Opracowano dla obszaru Polski interpolowane pola promieniowania z wykorzystaniem modelu rekonstrukcji promieniowania UV z całkowitego promieniowania słonecznego oraz testowe uruchomienie prototypu urządzenia do przekazywania prognoz i monitoringu bieżących wyników promieniowania UV w miejscu publicznym. Zbudowano również dwa systemy do przekazywania prognoz i monitoringu bieżących wyników pomiarów UV na sieci IMGW:

- system wyświetlania informacji o prognozie i bieżącej wartości Indeksu UV na wyświetlaczu LCD, zamontowanym i działający w Ośrodku Aerologii IMGW w Legionowie

- planowane jest uruchomienie do końca marca 2010 systemu wyświetlania informacji o prognozie i bieżącej wartości Indeksu UV na wyświetlaczu LED

- 3) Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Ochron Osobistych, projekt **3.R.11: Zastosowanie analizy Fouriera (FFT) i falkowej (FWT) do wizualizacji termalnej w systemach zintegrowanych ze środkami ochrony indywidualnej**. Poniesione koszty: 110 843,99 zł

Celem projektu jest opracowanie algorytmów numerycznych wspomagających wizualizację termalną w miejscach pracy o ograniczonej widoczności. Obrazy uzyskane za pomocą kamery termowizyjnej stanowią cenne źródło informacji o obserwowanych obiektach ze względu na możliwość wizualizacji pola temperatury na całej obserwowanej powierzchni. Ma to szczególne znaczenie w przypadku obserwacji obiektów lub ludzi w miejscach o ograniczonej widoczności, a więc wszędzie tam, gdzie obserwacja wzrokowa jest niemożliwa.

Aby zwiększyć użyteczność informacji pozyskanych z kamery termowizyjnej przewidziano wykorzystanie metod obróbki obrazu z wykorzystaniem analiz furierowskiej i falkowej.

Opracowano również nowy algorytm umożliwiający określenie liczby ludzi znajdujących się na zarejestrowanym termogramie. Wykorzystując ten algorytm opracowano oryginalne oprogramowanie (TermoSearch) służące do wykrywania oraz liczenia ludzi na obrazie termowizyjnym.

- 4) Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Techniki Bezpieczeństwa, projekt **4.R.03: Opracowanie modelu funkcjonalnego dwukamerowego inteligentnego systemu bezpieczeństwa do wykrywania sytuacji niebezpiecznych na zrobotyzowanym stanowisku pracy**, poniesione koszty: 131 731,33 zł

Podstawowym celem projektu jest opracowanie układu sztucznych sieci neuronowych przeznaczonego do zastosowania w wizyjnym systemie bezpieczeństwa do inteligentnego rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych. W dalszym etapie prac przewiduje się opracowanie modelu funkcyjnego dwukamerowego systemu bezpieczeństwa oraz jego przetestowanie z wykorzystaniem obrazów syntetycznych i rzeczywistych. W ramach 2. Etapu opracowano układ wizyjny składający się z dwóch profesjonalnych kamer matrycowych. Przygotowano procedurę kalibracji kamer oraz procedurę sporządzania referencyjnej mapy głębi. Następnie układ wizyjny został zintegrowany z układem neuronowym opracowanym w 1. etapie prac.

3.11 Strategiczny projekt badawczy pt. *Polskie Sztuczne Serce*

Strategiczny projekt badawczy pt. *Polskie Sztuczne Serce*, jest Programem Wieloletnim ustanowionym uchwałą Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 roku. Program dotyczy opracowania trzech nowoczesnych protez serca: krótkoterminowej, zapewniającej wspomaganie niewydolnego serca przez okres od tygodnia do kilku miesięcy; średniookresowej wszczepialnej, wspomagającej serce przez okres od miesiąca do 2-3 lat; oraz długookresowej wszczepialnej, zapewniającej wspomaganie serca przez nieograniczony czas trwania terapii. Koordynatorem projektu jest Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze.

Działania Centrum, związane z Programem, obejmowały: finansowanie i monitorowanie realizacji zadań w projekcie, analizę raportów rocznych za 2008 r., przekazanie płatności, jak również przygotowanie i podpisanie aneksu do umowy między Centrum a koordynatorem projektu Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii na finansowanie zadań, uwzględniającego wniesione przez wykonawców zmiany oraz wyniki **konkursu uzupełniającego** na realizację trzech zadań badawczych.

W roku 2009 przekazano środki finansowe w wysokości **4 500 000,00 zł** (wypłacono 100 % środków zaplanowanych na 2009 r.).

3.12 Strategiczny projekt badawczy pt. *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*

Strategiczny projekt badawczy *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków* jest realizowany przez Centrum w trybie przewidzianym dla strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, zgodnie ze zleceniem Ministra, dokonany na podstawie art. 8a ust. 5 ustawy o zasadach finansowania nauki.

Głównym celem projektu jest opracowanie zintegrowanego systemu zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków mieszkaniowych i użyteczności publicznej, obejmującego działania techniczne i organizacyjne na etapie projektowania, wznoszenia i eksploatacji budynków.

Planowany budżet projektu wynosi **30 000 000 zł**, czas realizacji do 36 miesięcy

W dniu 4 czerwca 2009 r. Dyrektor Centrum ogłosił konkurs na wykonanie zadań badawczych w ramach strategicznego projektu badań naukowych i prac rozwojowych pt.: *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*.

Informacje o konkursach zamieszczono w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym (Rzeczpospolita), w Biuletynie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. Sprawy nauki oraz na stronach internetowych Centrum i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Nabór ofert był przeprowadzany za pośrednictwem Systemu elektronicznej obsługi ofert OPI.

Proces naboru ofert został zamknięty w dniu 15 września 2009 r. Informacja o zakończonym procesie przyjmowania przez NCBiR ofert została przedstawiona publicznie na konferencji prasowej w dniu 22 września 2009 r.

Oferty, które uzyskały pozytywną ocenę formalną były przekazywane do oceny przez trzech recenzentów wybieranych zgodnie z obowiązującą w Centrum procedurą wyboru ekspertów, zarządzenie Nr 19/2008 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 2 października 2008 r. (z późn. zm.). Każda oferta została oceniona przynajmniej przez jednego eksperta mieszkającego za granicą.

Zarządzeniem Nr 27/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r. Dyrektor Centrum, po zasięgnięciu opinii Rady Centrum, ustanowił zespół ekspertów do spraw oceny ofert na wykonanie zadań badawczych w ramach ww. programu badań naukowych i prac rozwojowych w składzie:

- Prof. dr hab. inż. Teresa Jędrzejewska-Ścibak - em. Profesor Politechniki Warszawskiej
- Dariusz Koc, Krajowa Agencja Poszanowania Energii, Kierownik Sekretariatu Audytów Energetycznych
- dr inż. Maciej Robakiewicz, Fundacja Poszanowania Energii, Prezes
- Prof. dr hab. Elżbieta Kossecka, Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN
- Marek Tarka, PROCHEM S.A., Menedżer ds. Jakości i Marketingu
- Prof. zw. dr hab. inż. Bolesław Mazurkiewicz, Politechnika Gdańska, Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska, Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Budownictwa Morskiego
- Obserwator z ramienia Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – **Prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski**

Podsumowanie prac Zespołu Ekspertów:

Efektom pracy zespołów ekspertów do spraw oceny ofert są listy rankingowe ofert (po jednej dla każdego zadania badawczego). tj:

Zadanie badawcze

Opracowanie optymalnych energetycznie typowych rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków

Oczekiwane efekty:

- Analiza możliwości i opłacalności stosowania nowych energooszczędnych materiałów i rozwiązań instalacyjnych w budownictwie, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technologii (BAT),
- Rekomendacje w zakresie optymalizacji energetycznej rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków dla podstawowych technologii – raport przeznaczony dla projektantów budynków, architektów, nauczycieli akademickich i studentów szkół wyższych,
- Wytyczne do projektowania i katalog zoptymalizowanych energetycznie rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych.

Za najlepszą uznano ofertę złożoną przez Instytut Techniki Budowlanej,

Zadanie badawcze

Zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii w budownictwie

Oczekiwane efekty:

- Metodologia oceny techniczno-ekonomicznej wykorzystania OZE w budownictwie i oceny możliwości zastąpienia źródeł konwencjonalnych źródłami odnawialnymi, z uwzględnieniem lokalnych zasobów energetycznych oraz warunków klimatycznych,
- Oparty na ww. metodologii program komputerowy do oceny techniczno-ekonomicznej wykorzystania OZE w budownictwie,
- Wytyczne projektowe systemów wykorzystujących OZE w budownictwie,
- Raport zawierający rekomendacje w zakresie wprowadzania mechanizmów wspierających upowszechnianie wykorzystywania OZE w budownictwie przeznaczony dla administracji rządowej i samorządowej, projektantów budynków, architektów, nauczycieli akademickich, studentów szkół wyższych oraz zarządców budynków.

Za najlepszą uznano ofertę złożoną przez Politechnikę Śląską,

Zadanie badawcze

Rozwój diagnostyki cieplnej budynków

Oczekiwane efekty:

- Opracowanie nowej, szybkiej metody diagnostyki cieplnej *in situ* obiektów dla poszczególnych elementów: przegród zewnętrznych, systemu wentylacji, ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz dla budynku jako całości, w tym opracowanie metodyki sporządzania charakterystyki energetycznej budynku na podstawie pomiarów,
- Opracowanie i wykonanie aparatury umożliwiającej szybką diagnostykę cieplną budynku *in situ* oraz oprogramowania pozwalającego na interpretację uzyskanych wyników i generującego wskazania na potrzeby oceny zgodności z założeniami projektowymi,
- Przygotowanie opracowanej metodologii i narzędzi do wdrożenia w środowisku osób sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej lub audyty energetyczne,
- Przygotowanie materiałów szkoleniowych i metodyki szkoleń dla kadry naukowej i inżynierskiej w zakresie diagnostyki cieplnej budynków z użyciem opracowanej metodologii i narzędzi.

Rekomendacji do dofinansowania udzielono ofercie Politechnikę Śląską.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. z uwagi na brak ofert lub trwająca procedurę wyłaniania wykonawcy na realizację poszczególnych zadań, nie zapadły decyzje o wyborze realizatorów następujących zadań badawczych:

- *Zoptymalizowanie zużycia energii elektrycznej w budynkach*
- *Analiza możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie oraz*
- *Analiza wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla budynków przy zasilaniu ze scentralizowanych źródeł ciepła*

Łączny budżet zaplanowany na dofinansowanie wszystkich zadań przez kolejnych 36 miesięcy wynosi **30 mln zł**. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostaną zawarte umowy na wykonanie w/w zadań badawczych.

4 BIURO CENTRUM

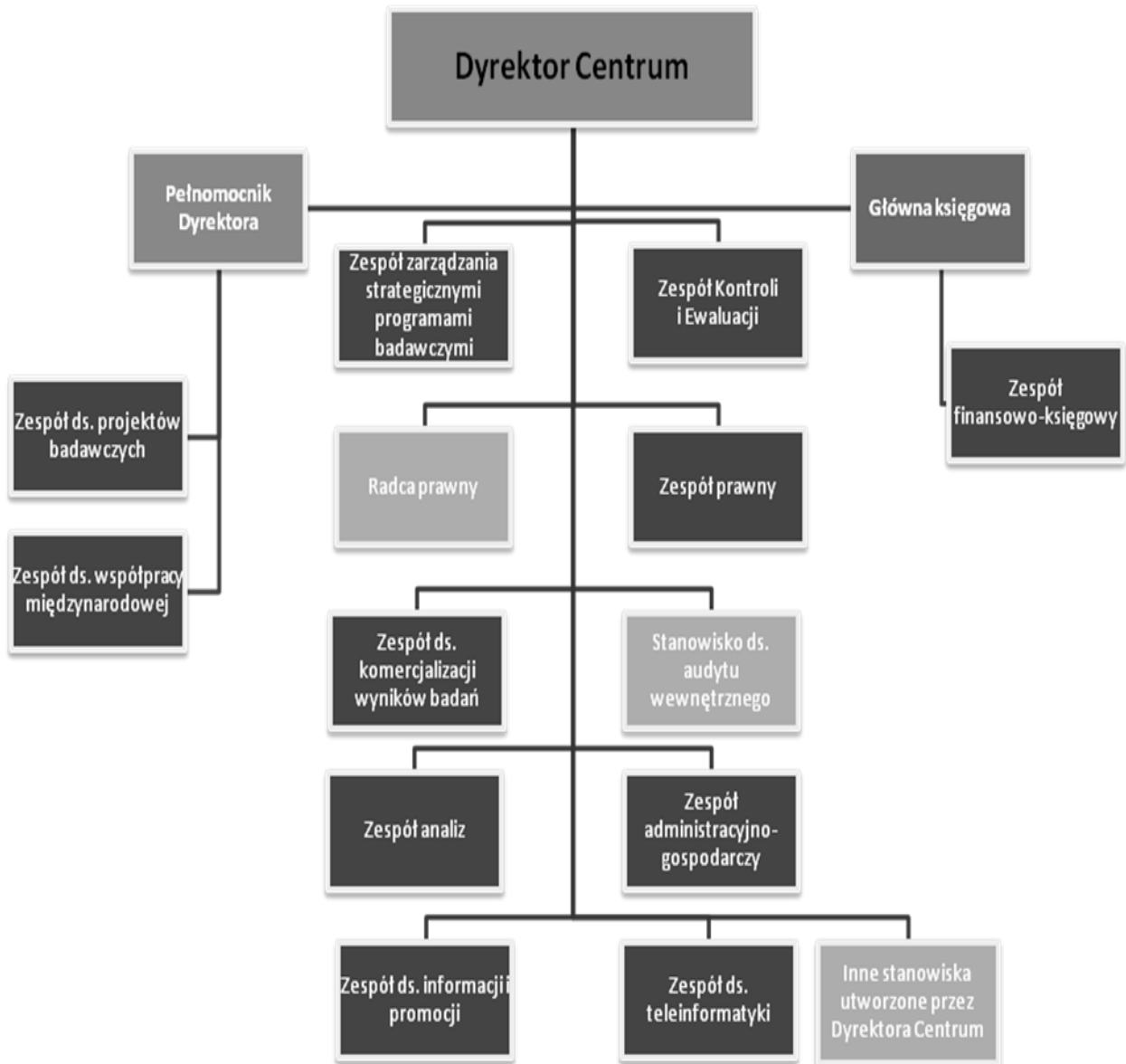
Obsługę administracyjną Narodowego Centrum Badań i Rozwoju prowadzi Biuro Centrum zwane dalej „Biurem”. Zgodnie z § 2 ust. 1 Statutu Centrum do zadań Biura należy realizacja zadań wynikających z ustawy o NCBiR. Szczegółową strukturę Biura określa zarządzenie Dyrektora Centrum w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego NCBiR.

W skład Biura Centrum wchodzi następujące komórki organizacyjne (stan na dzień 31 grudnia 2009 r.):

- Zespół zarządzania strategicznymi programami badawczymi,
- Zespół do spraw projektów badawczych,
- Zespół do spraw komercjalizacji wyników badań,
- Zespół do spraw współpracy międzynarodowej,
- Zespół Analiz,
- Zespół Kontroli i Ewaluacji,
- Zespół administracyjno-gospodarczy,
- Zespół finansowo-księgowy,
- Zespół prawny,
- Zespół do spraw informacji i promocji,
- Zespół do spraw teleinformatyki.

W skład Biura Centrum wchodzi także następujące stanowiska pracy:

- Radca prawny
- Audytor wewnętrzny (vacat od 1 grudnia 2009 r. – trwa procedura rekrutacyjna) oraz inne stanowiska wymienione w § 21 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Biura Centrum *„Dyrektor tworzy i znosi samodzielne stanowiska pracy, określając czas ich funkcjonowania oraz zakres zadań do wykonywania których zostały utworzone. Stanowiska te podlegają bezpośrednio Dyrektorowi lub zastępcy Dyrektora Centrum”*. a w tym m.in. Pełnomocnik Dyrektora ds. ochrony informacji niejawnych

Rys.1. Schemat organizacyjny Biura Centrum

4.1 Koszty obsługi realizacji zadań realizowanych przez NCBiR w 2009 r.

Koszty obsługi realizacji zadań przedstawiono w tabeli poniżej.

L.P.	ZADANIE	KOSZT OBSŁUGI ZADANIA	W TYM KOSZT DOTACJI CELOWEJ NA INWESTYCJE
1	Programy strategiczne	1 345 483,29	4 721,83
2	Programy z zakresu mobilności naukowców i wspierania rozwoju kadry naukowej	296 361,96	1 040,05
3	Projekty badawcze zamawiane	503 815,33	1 768,09
4	Projekty rozwojowe	903 923,18	3 172,16
5	Inicjatywa technologiczna I	1 090 683,64	3 899,03
6	Projekty IniTech	417 870,36	1 466,47
7	Projekty badawcze w ramach programu wieloletniego <i>Polskie sztuczne serce</i>	118 544,78	416,02
8	Projekty rozwojowe w ramach programu wieloletniego "Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy"	296 361,96	1 040,05
9	Projekty międzynarodowe niewspółfinansowane (EUREKA)	318 980,83	1 040,05
10	Projekty ERA- NET, ERA-NET PLUS, Clean Sky, IMI i inne zadania realizowane w ramach przedsięwzięć na bazie Art. 169 i 171 TWE	2 255 480,61	8 258,01
11	Wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych	466 755,77	1 580,89
12	Rada Centrum	232 582,52	
	Ogółem	8 246 844,23	28 402,65

4.2 Stan zatrudnienia

Na dzień 31 grudnia 2009 r. w Biurze Centrum zatrudnionych było **62** pracowników (w tym 41 kobiet). Spośród nich, 58 posiadało wykształcenie wyższe (stanowiło to 92 % ogółu zatrudnionych), w tym 16 z nich posiadało co najmniej stopień doktora (25 % ogółu zatrudnionych). Roczny plan zatrudnienia, który zakładał przekroczenie w 2009 r. stanu 70 etatów, został osiągnięty w 90%. Szczegółowe informacje na temat stanu zatrudnienia w poszczególnych komórkach organizacyjnych na dzień 31 grudnia 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

L.P.	KOMÓRKA ORGANIZACYJNA/STANOWISKO PRACY	LICZBA STAŁYCH ETATÓW	ILOŚĆ ETATÓW WYKORZYSTANYCH
1	Zespół zarządzania strategicznymi programami badawczymi	7	6,75
2	Zespół do spraw projektów badawczych	24	22,55
3	Zespół do spraw komercjalizacji wyników badań	2	2
4	Zespół do spraw współpracy międzynarodowej	2	2
5	Zespół Analiz	1	1
6	Zespół Kontroli i Ewaluacji	5	5
7	Zespół administracyjno-gospodarczy	6	6
8	Zespół finansowo-księgowy	4	4
9	Zespół prawny	2	2
10	Zespół do spraw informacji i promocji	1	1
11	Stanowisko do spraw audytu wewnętrznego	0	0
12	Inne stanowiska utworzone przez Dyrektora Centrum	4	3,33
13	Radca prawny	1	1
14	Zespół do spraw teleinformatyki	3	2,5
W sumie		62	59,13

4.3 Realizacja planu finansowego

Informacja o koszcie obsługi realizacji zadań Centrum została przygotowana w oparciu o sprawozdanie finansowe Centrum za 2009 r., przekazane Ministrowi i Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Szczegółową informację na temat realizacji rocznego planu finansowego za 2009 r. przedstawia tabela poniżej.

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ŚRODKI PLANOWANE (ZŁ)	WYKORZYSTANO (ZŁ)	ŚRODKI NIEWYKORZYSTANE (ZŁ)	% REALIZACJI
1	Dotacje	448 508 000,00	312 449 191,84	136 058 808,16	69,66%
1.1	Dotacja celowa na realizację programów strategicznych Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych oraz zadań określonych w art. 5 ustawy o NCBiR, przekazywanej na wniosek Dyrektora	435 200 000,00	304 202 347,61	130 997 652,39	69,90%
1.1.1	Programy i projekty strategiczne	40 000 000,00	0,00	40 000 000,00	0,00%

	Zadania zlecone przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w trybie art.5 ust. 1 pkt 4 ustawy o Centrum:				
	Projekty badawcze zamawiane	110 242 740,24	110 205 210,78	37 529,46	99,97%
	Projekty rozwojowe (IV konkurs)	58 420 466,50	57 642 119,24	778 347,26	98,67%
	Projekty rozwojowe (VI konkurs)	50 615 680,00	50 615 680,00	0,00	100,00%
1.1.2	Projekty <i>Inicjatywy technologicznej I</i>	69 330 790,25	63 453 831,82	5 876 958,43	91,52%
	Projekty w ramach programu wieloletniego <i>Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy</i>	10 100 000,00	8 699 516,87	1 400 483,13	86,13%
	Projekty badawcze w ramach programu wieloletniego <i>Polskie sztuczne serce</i>	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	100,00%
	Projekty międzynarodowe niewspółfinansowane (EUREKA) 2008	1 812 909,00	657 847,00	1 155 062,00	36,29%
	Projekty międzynarodowe niewspółfinansowane (EUREKA) 2009	1 639 988,00	1 639 988,00	0,00	100,00%
	Eniac	289 891,00	289 891,00	0,00	100,00%
	Era-nety zlecone przez MNiSW	4 809 660,00	4 756 628,00	53 032,00	98,90%
	Era-nety -konkursy NCBiR	434 603,46	434 603,46	0,00	100,00%
	Eurostars	1 174 910,00	1 174 910,00	0,00	100,00%
1.1.3	Programy z zakresu mobilności naukowców i wspieranie rozwoju kadry naukowej	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	0,00%
1.1.4	Inne zadania	78 828 361,55	132 121,44	78 696 240,11	0,17%
1.2	Dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania realizowanymi przez Centrum zadaniami, o których mowa w pkt 1 art. 21 ust. 1 ustawy o NCBiR, z przeznaczeniem na:	11 926 000,00	8 218 441,58	3 707 558,42	68,91%
1.3	Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów	1 382 000,00	28 402,65	1 353 597,35	2,06%

	inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań , o których mowa w pkt 1 art..21 ust 1 ustawy o NCBiR				
2	Koszty według rodzaju	11 926 000,00	8 648 556,46	3 277 443,54	
2.1	Wynagrodzenia pracowników osobowe	4 691 000,00	3 677 088,66	1 013 911,34	78,39%
	-środki z dotacji podmiotowej		3 578 131,49		76,28%
	- środki z UE		98 957,17		
2.2	Składki na ubezpieczenia społeczne	711 000,00	537 098,11	173 901,89	75,54%
	-środki z dotacji podmiotowej		522 033,36		
	- środki z UE		15 064,75		
2.3	Składki na Fundusz Pracy	116 000,00	82 378,21	33 621,79	71,02%
	-środki z dotacji podmiotowej		79 938,15		
	- środki z UE		2 440,06		
2.4	Wynagrodzenia pozostałe	2 050 000,00	1 072 678,72	977 321,28	52,33%
	-środki z dotacji podmiotowej		983 512,41		
	- środki z UE		89 166,31		
2.5	Świadczenia socjalne	63 000,00	56 572,26	6 427,74	89,80%
2.6	Wpłaty na PFRON	60 000,00	51 592,00	8 408,00	85,99%
2.7	Wyposażenie i inne w tym	4 235 000,00	3 171 148,50	1 063 851,50	74,88%
	amortyzacja	194 000,00			
	-środki z dotacji podmiotowej		2 946 661,91		
	- środki z UE		224 486,59		
3	Inne źródła	1 436 395,26	529 010,98	907 384,28	36,83%
3.1	Fundusze Unii Europejskiej-plan	0,00			
	otrzymaliśmy z UE(saldo 2008r+2009r)	1 436 395,26	529 010,98	907 384,28	36,83%
	refundacja za 2009r		430 114,88		
	refundacja za 2008r-środki zwrócone do MNiSW		98 896,10		

5 PODSUMOWANIE

Rok 2009 był kolejnym drugim, pełnym rokiem działalności, w trakcie którego młody zespół pracowników okrzepł organizacyjnie nabierając jednocześnie zdolności do wykonywania statutowych zadań Centrum w pełnym wymiarze. Specyficzny obszar działań Centrum i brak na rynku pracy dostatecznej ilości specjalistów z zakresu zarządzania projektami badawczymi, zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi, powoduje, iż okres przygotowania pracowników do realizacji zadań Centrum trwa znacznie dłużej niż w przypadku innych urzędów administracji państwowej.

Warunkiem powodzenia procesu zmian niekorzystnego stosunku nakładów przemysłu na badania stosowane w stosunku do nakładów pochodzących z budżetu państwa jest przekonanie środowiska przedsiębiorców do inwestowania w sferę B+R. Wydanie przez Ministra NiSW Rozporządzenia ws. pomocy publicznej udzielanej przez NCBiR 20 maja 2009 r. umożliwiło niezwłoczne, bo już 4 czerwca, ogłoszenie konkursów na realizację programów strategicznych, w których Centrum, jako jeden z kryteriów oceny włączył wymagany udział finansowy partnerów przemysłowych w finansowaniu zadań.

Obecność przemysłu w zwycięskich konsorcjach (szczególnie w programie *Zaawansowane technologie...*) oraz wkład finansowy przedsiębiorstw w realizację zadań sięgający kwot do 40 mln zł, potwierdził trafność przyjętych założeń i wymagań konkursowych. Za sukces należy uznać proces integracji najlepszych polskich zespołów badawczych, grupujących się w konsorcja naukowo-przemysłowe do realizacji zadań w ramach ogłoszonych programów strategicznych, co stwarza realną szansę na nową jakość, zarówno w procesie transferu wiedzy z nauki do gospodarki, jak i zdolność środowisk naukowych i przemysłowych do podejmowania realnych wyzwań w obszarze komercjalizacji wyników badań.

Pojawienie się regulacji prawnych uprawniających Centrum do udzielania pomocy publicznej w maju 2009 r. oraz wymogi procedury konkursowej (a w tym: czas niezbędny na przygotowanie ofert, proces oceny formalnej i korekty wniosków, ocena merytoryczna z udziałem recenzentów zagranicznych, ocena Zespołu Ekspertów, procedura odwoławcza, itp.) spowodowały, iż w 2009 r. nie było możliwości rozpoczęcia procesu finansowania programów strategicznych. Stanowiło to, obok braku ustawowych uprawnień do ogłaszania własnych konkursów na realizację projektów z zakresu badań stosowanych, przyczynę nie wykorzystania przez Centrum w pełni dostępnych środków budżetowych.

W 2009 r. Centrum nie zarządzało, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o NCBiR, realizacją strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych finansowanych przez inne podmioty. Pomimo nawiązania wielu kontaktów i podejmowania wielu rozmów na temat możliwości wykorzystania tworzonych potencjału NCBiR w zarządzaniu programami badań naukowych i prac rozwojowych finansowanych przez inne podmioty, Centrum nie uzyskało żadnej realnej oferty ze strony podmiotów zewnętrznych w tym zakresie. Bez wątpienia, wpływ na tę sytuację miał zaostrzający się w drugiej połowie 2008 roku światowy kryzys gospodarczy, dodatkowo osłabiający, utrzymujący się od lat na bardzo niskim poziomie, udział w finansowaniu badań przez przemysł. Brak mechanizmu umożliwiającego

współfinansowanie pojawiających się doraźnie programów ze strony Centrum, osłabia zainteresowanie podmiotów zewnętrznych tą sferą działalności.

W zakresie statutowych działań Centrum związanych z wspieraniem rozwoju kadry naukowej, w szczególności udziału młodych naukowców w realizacji programów badawczych oraz mobilności naukowców, bardzo dobrze został przyjęty przez środowisko naukowe Program LIDER. Program ten z uwagi na jego cele oraz wymiar finansowy stanowi obecnie najpoważniejszą na rynku polskim ofertę skierowaną do najzdolniejszych młodych pracowników nauki. Około 10% wskaźnik sukcesu, przyjęty w pierwszej edycji konkursu pozwolił wyłonić grupę młodych laureatów, naukowców z których część pracując za granicą zdecydowała o powrocie do kraju i utworzeniu własnego zespołu badawczego w wybranej przez siebie jednostce naukowej.